

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

2023.

Broj: 01-02-08-11-3-2915-6/23

Sarajevo, august 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	16
5.1	Izrada i donošenje finansijskog plana i plana poslovanja	16
5.2	Izveštavanje.....	18
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	18
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	19
6.1.1	Prihodi i primici	19
6.1.1.1	Prihodi od poreza	19
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	20
6.1.2.1	Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda	21
6.1.2.1.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih.....	21
6.1.2.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	23
6.1.2.2	Rashodi zdravstvene zaštite	26
6.1.2.3	Tekući transferi.....	30
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	31
6.1.3	Finansijski rezultat.....	32
6.2	BILANS STANJA.....	33
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	33
6.2.1.1	Novčana sredstva	33
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	33
6.2.2	Stalna sredstva	34
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	35
6.2.4	Popis imovine i obaveza	36
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	36
7.	JAVNE NABAVKE	36
8.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	39
V.	PRILOZI	40
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	40
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	40

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, kao i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

- 1. Rashodi po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u iznosu od 150.000 KM nisu knjigovodstveno evidentirani niti priznati na osnovu nastanka poslovnog događaja, što je imalo za posljedicu da su rashodi precijenjeni za navedeni iznos. Osim toga, nisu evidentirana potraživanja i obaveze po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, zbog čega su obaveze potcijenjene za 279.638 KM, a potraživanja za 65.687 KM. To nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.1.2.1.2, 6.1.3 i 6.2.1.2 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Dokument okvirnog budžeta za period 2023-2025. godine nije sačinjen, a prilikom izrade, donošenja i izvršenja finansijskog plana nije postupljeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, jer nisu ispoštovani rokovi za njegovo sačinjavanje, ne sadrži sve potrebne elemente, stvorene su obaveze iznad visine utvrđene Finansijskim planom, te nisu poduzimane mjere za njegovo uravnoteženje. Također, nisu planirana sredstva zakonske rezerve u visini definisanoj Zakonom o zdravstvenom osiguranju (tačka 5.1 Izvještaja);**

2. Nije sačinjen plan i program kontrole izvršenja zaključenih ugovora o pružanju zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za 2023. godinu, zbog čega nije vršeno praćenje i kontrola izvršenja rashoda zdravstvene zaštite ukupne vrijednosti 12.544.808 KM. To nije u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, odnosno sa Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, te zaključenim ugovorima o pružanju usluga zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama (tačka 6.1.2.2 Izvještaja);
3. Nije proveden cjelovit popis imovine i obaveza, jer njime nije obuhvaćeno zemljište u suvlasništvu Zavoda koje nije iskazano u Glavnoj knjizi, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. To nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.4 Izvještaja).
4. Izvršena je nabavka usluga magnetne rezonance i laboratorijskih usluga u ukupnom iznosu od 115.008 KM bez provedenog postupka javne nabavke. Direktni postupci su pokretani, a da nisu bili planirani Planom javnih nabavki, niti su donesene posebne odluke o pokretanju postupka za nabavke ugovorene u iznosu od najmanje 10.169 KM. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Vođenje evidencija o radnom vremenu vrši se na način da je kod svih radnika iskazano identično vrijeme početka i kraja radnog vremena, bez informacije o periodu korištenja pauze u toku rada i prekidima u toku rada, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.1.1 Izvještaja);**
- **Nisu stečeni uslovi da Zavod sačinjava program zdravstvene zaštite, s obzirom na to da plan i program mjera zdravstvene zaštite na području Bosansko-podrinjskog kantona, koji se utvrđuje na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo, nije donio nadležni ministar zdravstva (tačka 6.1.2.2 Izvještaja);**
- **Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite vršeno je na osnovu Odluke Vlade Bosansko-podrinjskog kantona Goražde o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda i zdravstvenih ustanova na području kantona. Postupak ugovaranja utvrđen Odlukom nije usklađen s članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti kojim je, između ostalog, regulisano da će se dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provoditi prema propisima o javnim nabavkama (tačka 6.1.2.2 Izvještaja);**
- **Zavod je finansirao kapitalne izdatke po osnovu informatizacije zdravstvene djelatnosti, iako je finansiranje ovakvih izdataka u zdravstvu isključiva obaveza osnivača u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (tačka 6.1.2.4 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 8. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Donijeti nedostajuće interne akte, ažurirati mapu procesa, utvrditi rizike i u skladu s tim donijeti registar rizika, te osigurati sistem praćenja i izvještavanje o rizicima, kako nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, te izvršiti unos u PIFC aplikaciju.	4.
2.	Prijem zaposlenika u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u skladu sa odredbama Zakona o radu.	4.
3.*	Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.*	Donijeti plan integriteta i poduzeti aktivnosti na njegovoj implementaciji.	4.
5.*	Kod pripreme i izrade finansijskog plana i DOB-a dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu sadržaja i rokova.	5.1
6.*	Sredstva zakonske rezerve planirati u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.	5.1
7.*	Poduzimati mjere za uravnoteženje finansijskog plana, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a rashode i izdatke stvarati do visine sredstava utvrđenih finansijskim planom.	5.1
8.*	Izdatke po osnovu ugovorenih laboratorijskih i dijagnostičkih usluga planirati i iskazivati u okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1
9.	Utvrditi godišnji program rada u skladu sa Zakonom o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde.	5.1
10.	Sačinjavati godišnji izvještaj o radu Zavoda, u skladu s Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o kantonalnom Zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde.	5.2
11.*	Godišnje finansijske izvještaje sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
12.*	Godišnje finansijske izvještaje usvajati prije njihovog podnošenja nadležnim organima i institucijama u skladu sa odredbama Statuta.	6.
13.	Poduzimati aktivnosti prema Poreznoj upravi u FBiH kako bi se utvrdio način blagovremene razmjene podataka s ciljem omogućavanja praćenja naplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje po zaključenim sporazumima o obročnoj otplati dugovanja.	6.1.1.1

14.	Pravilnikom o radu definisati način ostvarivanja prava na povećanu plaću za dodatne poslove.	6.1.2.1.1
15.*	Evidencije o radnom vremenu voditi u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1.1
16.*	Uspostaviti odgovarajuću pomoćnu evidenciju, te potraživanja i obaveze, odnosno povezana razgraničenja i rashode, proizašle iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.2.1.2
17.*	Izveštaje o radu Komisije za prava osiguranika i kontrolu lijekova i Komisije za odobravanje liječenja van područja kantona sačinjavati i dostavljati sa sadržajem i u rokovima propisanim Odlukom o imenovanju, te poduzeti aktivnosti na otklanjanju nepravilnosti utvrđenih u izvještajima Radne grupe za kontrolu i propisivanje lijekova sa esencijalne liste.	6.1.2.1.2
18.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u radnim grupama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.	6.1.2.1.2
19.*	U saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Kantona i Ministarstvom za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Kantona, donositi program zdravstvene zaštite za svaku kalendarsku godinu.	6.1.2.2
20.*	U saradnji s Vladom Kantona osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite provodi putem postupaka javne nabavke, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinствene metodologije.	6.1.2.2
21.*	Plaćanja zdravstvenim ustanovama za izvršene zdravstvene usluge vršiti u skladu s odredbama zaključenih ugovora između Zavoda i zdravstvenih ustanova.	6.1.2.2
22.*	Provoditi kontrolu i praćenje izvršenja ugovorenih obaveza u vezi pružanja zdravstvene zaštite u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, odnosno Jedinствenom metodologijom.	6.1.2.2
23.*	Rashode i obaveze priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.2.2
24.	Donositi godišnji plan i program provođenja nadzornih i kontrolnih poslova i imenovati komisiju za obavljanje kontrole, u skladu sa Uputstvom o kontroli privremene spriječenosti za rad.	6.1.2.3
25.	U saradnji sa osnivačem poduzeti aktivnosti da se kapitalna ulaganja u zdravstvo finansiraju iz budžeta Kantona, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.	6.1.2.4
26.	Izvršiti procjenu i u skladu s tim evidentirati zemljište u Glavnoj knjizi s ciljem istinitog i fer iskazivanja imovine u finansijskim izvještajima.	6.2.2

27.*	Donijeti uputstvo o obavljanju popisa, a godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine, i uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.4
28.*	Plan javnih nabavki sačinjavati na način da obuhvati sve nabavke koje se planiraju provesti, kako bi se osiguralo ekonomično trošenje sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	7.
29.	Provoditi istraživanje tržišta i sačinjavati pisanu zabilješku prije pokretanja postupaka javnih nabava, te nabavku roba i usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	7.
30.	Blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini za koju su finansijskim planom osigurana sredstva, te osigurati realizaciju nabavki u planiranim iznosima.	7.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (19).

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o izvršenju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2023. godinu;
- Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2023. godinu i Izmjene i dopune Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2023. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o lijekovima;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Uredba o postupku prijema u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama i upravnim organizacijama, pravnim osobama s javnim ovlaštenjima na teritoriji kantona, grada ili općine, u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji su utemeljitelji kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima kanton, grad ili općina učestvuju sa više od 50% ukupnog kapitala;
- Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je osnovan Zakonom o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde,² u skladu s članom 15. Zakona o zdravstvenom osiguranju.³ Zakonom je definisano da je Zavod javna ustanova u državnoj svojini sa poslovnicama u općinama osnivača.

Zavod obavlja poslove iz nadležnosti, u skladu sa Zakonom o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde, koji se odnose na: provođenje politike razvoja i unapređivanja zdravstvene zaštite koja se obezbjeđuje obaveznim zdravstvenim osiguranjem, planiranje i prikupljanje novčanih sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja te plaćanja usluga zdravstvenim ustanovama, obavljanje poslova u vezi sa ostvarivanjem prava osiguranih lica, brigu o zakonitom i blagovremenom ostvarivanju tih prava, te pružanjem stručne pomoći i zaštite njihovih interesa, obavljanje poslova ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama, određivanje kriterija, način korištenja te utvrđivanja visine novčanog iznosa za naknadu putnih troškova u vezi sa korištenjem zdravstvene zaštite, određivanja visine naknade plate na teret Zavoda i način valorizacije osnovice za naknadu plate za vrijeme bolovanja, vršenje obračuna dugovanja i potraživanja troškova zdravstvenog osiguranja i druge poslove u skladu sa ugovorima, te uređenja ostalih pitanja vezanih za ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Radi provođenja obaveznog zdravstvenog osiguranja organizovana je Stručna služba u sjedištu Zavoda u Goraždu. Zavod provodi poslove zdravstvenog osiguranja u drugim općinama kantona kroz organizacijski oblik poslovnica zdravstvenog osiguranja, i to: Pale – Prača i Ustikolina.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka stručne službe Zavoda iz 2020. godine na koji je Vlada Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (u daljnjem tekstu: Kanton) dala saglasnost 10. 2. 2020. godine. Sistematizovana su 22 radna mjesta, a na 31. 12. 2023. godine u Zavodu je bilo 18 zaposlenih.

Sjedište Zavoda je u Goraždu, u Ulici 1. slavne višegradske brigade br. 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja finansijskog plana. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do jula 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Sl. novine Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde“, br. 8/97, 8/99, 5/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 100/14 – odluka Ustavnog suda, 36/18 i 61/22

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s preporukama iz prethodne revizije.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Radna grupa je provodila kontrolu propisivanja lijekova sa esencijalne liste na teret sredstava Zavoda tokom 2023. godine.
2.	Izvještaj o novčanim tokovima za 2023. godinu sačinjen je u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, tako da je usklađeno iskazano stanje sa novčanim sredstvima u bilansu stanja.
3.	Zavod je donio Pravilnik o popisu imovine i obaveza kojim se uređuje organizacija i postupak provođenja popisa imovine i obaveza, te druga pitanja relevantna za popis.
4.	Poziv za dostavljanje ponuda sačinjen je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Pravilnikom o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama, na način da se osiguralo blagovremeno provođenje postupka i pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Usvojena je mapa procesa, koja je sačinjena 2019. godine, ali nije u međuvremenu ažurirana. Također, nisu utvrđeni rizici, niti je donesen registar rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.
2.	Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka stručne službe Zavoda sistematizovana je jedinica za internu reviziju sa dva radna mjesta (rukovodilac i interni revizor), a popunjeno je samo mjesto internog revizora.
3.	Upravni odbor je usvojio Godišnje finansijske izvještaje za 2023, ali nakon što su dostavljeni nadležnim institucijama.
4.	Usklađen je Pravilnik o radu s odredbama Zakona o radu u dijelu utvrđivanja trajanja radnog vremena i korištenja pauze, ali se evidencije o radnom vremenu ne vode u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.
Nerealizovane preporuke	
1.	Donijeti plan integriteta u skladu sa zahtjevima iz Akcionog plan za borbu protiv korupcije za period 2016-2020. godine i Rješenjem o izradi plana integriteta.

2.	Poduzimati mjere za uravnoteženje finansijskog plana, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a rashode i izdatke stvarati do visine sredstava utvrđenih finansijskim planom.
3.	Kod pripreme i izrade finansijskog plana dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu sadržaja i rokova podnošenja finansijskog plana i sačinjavanja DOB-a.
4.	Planirati izdvajanje sredstava rezervi u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.
5.	Izdatke po osnovu ugovorenih usluga vanbolničke i radiološke dijagnostike planirati i iskazivati u okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga, u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
6.	Godišnje finansijske izvještaje i periodične izvještaje sačinjavati u potpunosti na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
7.	Uspostaviti odgovarajuću knjigovodstvenu evidenciju i na propisanim bilansnim pozicijama evidentirati potraživanja i obaveze, odnosno rashode i razgraničenja, proizašle iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.
8.	Izvještaje o radu Komisije za prava osiguranika i kontrolu lijekova Zavoda i Komisije za odobravanje liječenja van područja BPK Goražde i odobravanje CT dijagnostike kompjuterizirane tomografije na području BPK Goražde sačinjavati i dostavljati sa sadržajem i u rokovima propisanim Odlukom o imenovanju i u skladu s Poslovníkom o radu komisije.
9.	Potrebno je, u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Kantona i Ministarstvom za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Kantona, donositi program zdravstvene zaštite za svaku kalendarsku godinu.
10.	U saradnji s Vladom Bosansko-podrinjskog kantona Goražde osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite provodi putem postupaka javne nabavke, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.
11.	Plaćanja zdravstvenim ustanovama za izvršene zdravstvene usluge vršiti u skladu s odredbama zaključenih ugovora između Zavoda i zdravstvenih ustanova.
12.	Provoditi kontrolu i praćenje izvršenja ugovorenih obaveza u vezi pružanja zdravstvene zaštite u skladu s Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.
13.	Rashode i obaveze priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.
14.	Godišnjim popisom obuhvatiti i potraživanja i obaveze, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.
15.	Plan javnih nabavki sačinjavati na način da obuhvati sve nabavke koje se planiraju provesti, kako bi se osiguralo ekonomično trošenje sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja

1.	Nije utvrđeno da tokom revidirane godine Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH nije obavljao ažurno svoje poslove. Također, Zavod nema uspostavljenu pomoću evidenciju obaveza i potraživanja po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada na osnovu koje bi mogao poduzimati određene aktivnosti s ciljem bržeg rješavanja i usaglašavanja ovih potraživanja i obaveza. Zbog navedenog nije mogla biti izvršena ocjena preporuke: „U saradnji sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH poduzeti aktivnosti na bržem rješavanju obaveza i potraživanja po osnovu paušalnih naknada i stvarnih troškova utvrđenih međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju.“

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 30 preporuka, od čega je jedanaest novih i 19 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu (15 nerealizovanih i četiri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je devet preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna je djelimično implementirana, a za šest preporuka nisu preduzete aktivnosti. Rukovodstvo nije pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti s obzirom na to da većina preporuka nije implementirana, zbog čega će se preporuke ponoviti u izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u Zavodu.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

Osnovni opći akt Zavoda je Statut, koji je Upravni odbor donio 6. 6. 2016. godine uz saglasnost Skupštine Kantona. Statutom su uređeni djelatnost, sjedište i naziv Zavoda, zastupanje i predstavljanje, organizacija, prava, obaveze i odgovornosti organa upravljanja i rukovođenja Zavodom, Stručna služba Zavoda, rješavanje o pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, planiranje, finansiranje i finansijsko poslovanje i kontrola sprovođenja obaveznog zdravstvenog osiguranja, javnost rada, donošenje općih akata Zavoda, kao i druga pitanja od značaja za njegov rad.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka stručne službe Zavoda utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta s opisom radnih mjesta i radnih zadataka, kao i druga značajna pitanja u vezi unutrašnje organizacije i sistematizacije poslova, što je jedan od osnovnih elemenata za uspostavljanje povoljnog kontrolnog okruženja u skladu s COSO modelom. Pravilnikom su utvrđena četiri sektora (Sektor za ekonomsko - finansijske poslove, plan i analizu, Sektor za trezor i računovodstvo, Sektor za provođenje osiguranja, pravne i opće poslove i Sektor za informacijski sistem) i Jedinica za internu reviziju.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Upravljanje rizicima je proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. **Zavod nije izvršio identifikaciju i procjenu rizika koji mogu uticati na realizaciju ciljeva, niti je sačinio registar rizika, kao ni plan postupanja po riziku. Samim tim nije evidentirao rizike u PIFC aplikaciju Federalnog ministarstva finansija.**

Kontrolne aktivnosti zasnivaju se na pisanim pravilima i procedurama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. S tim u vezi doneseni su interni akti iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Međutim, Zavod nije donio akt kojim se uređuje kontrola utroška sredstava za farmaceutske usluge i kontrola zdravstvenih usluga. Osim toga, Računovodstvenim politikama, koje su usvojene u aprilu 2022. godine, nije utvrđen način knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja i obaveza, odnosno prihoda i rashoda proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Postupajući po preporukama iz Pisma menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije za 2023. godinu usvojena je Mapa procesa 27. 11. 2023. godine. Međutim, usvojena je Mapa procesa koja je sačinjena 2019. godine, a koja u međuvremenu nije ažurirana. **Nije prezentirano da je mapa procesa unesena u PIFC aplikaciju, čime nisu ispoštovane odredbe Zaključka Vlade FBiH kojim je Vlada FBiH zadužila sve organizacije javnog sektora da sačine, ili ako ih otprije imaju, da ažuriraju mape procesa i podatke iz njih unesu u aplikaciju.**

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu sačinjen je i dostavljen Ministarstvu za finansije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. U Izvještaju nisu navedene dalje aktivnosti koje se planiraju poduzeti na unapređenju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, iako je navedeno da se ne ispunjava veći broj aktivnosti u dijelu upravljanja rizicima.

Zavod je tokom 2023. godine zaključio tri ugovora o radu sa zaposlenicima od čega jedan na neodređeno vrijeme nakon provedenog javnog oglasa i dva na određeno vrijeme bez javnog oglašavanja, po osnovu Uredbe o postupku prijema u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama i upravnim organizacijama, pravnim osobama s javnim ovlaštenjima na teritoriji kantona, grada ili općine, u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji su utemeljitelji kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima kanton, grad ili općina učestvuju sa više od 50% ukupnog kapitala (u daljem tekstu: Uredba).⁶ Zaposlenik koji je primljen na neodređeno vrijeme, prethodno je bio zaposlen po osnovu Uredbe, odnosno bez javnog oglašavanja.

⁶ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ br. 08/19, 4/20, 4/22

Vlada Kantona je u junu 2019. godine donijela Uredbu, a nakon toga su donesene i dvije izmjene i dopune Uredbe. U členu 6. stav 1. Uredbe propisan je prijem u radni odnos bez postupka javnog oglašavanja u sljedećim slučajevima: a) otkaza sa ponudom izmijenjenog ugovora o radu za radno mjesto radno mjesto koje podrazumijeva iste uvjete u pogledu stručne spreme i radnog iskustva, ukoliko radnik ispunjava navedene uvjete, osim izmjene u pogledu trajanja ugovora o radu, b) prijem u radni odnos najdalje do 6 mjeseci, jednokratno tijekom jedne kalendarske godine za konkretno radno mjesto, c) prijem u radni odnos na određeno vrijeme po programima zapošljavanja javnih službi za zapošljavanje, koji se provode u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, d) prava radnika sa promijenjenom radnom sposobnošću. Također, u členu 6. stav 2. Uredbe propisano je da se prijem može vršiti ako se radi o poslovima koji ne trpe odlaganje: a) smrt radnika, b) prestanak radnog odnosa zbog otkaznog roka, c) bolovanja radnika i d) neophodnog hitnog angažovanja radnika zbog iznenadnog povećanja obima posla, elementarne nepogode, kvara, epidemije i sl., a najduže do 6 mjeseci, te da se u navedenom periodu mora okončati procedura prijema u radni odnos putem javnog oglašavanja.

Zavod je po ovom osnovu u toku 2023. godine primio u radni odnos na određeno vrijeme dva zaposlenika. Nije prezentirano na koji način je provedena procedura izbora zaposlenika. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da su ugovori o radu na određeno zaključeni po osnovu člana 6. stav 2. tačka d. Uredbe, na period od šest mjeseci. Za jedno radno mjesto pokrenuta je procedura prijema putem javnog oglašavanja, dok za drugo nije prezentirano da je pokrenuta procedura prijema u radni odnos putem javnog oglašavanja kako je propisano odredbama Uredbe. **Skrećemo pažnju da, iako je Uredbom ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, to nije u skladu sa Zakonom o radu kojim je regulisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja u cilju osiguranja transparentnosti.**

Nije u potpunosti uspostavljen sistem finansijskog upravljanja i kontrole u dijelu upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše unutrašnja kontrola. Skrećemo pažnju na to da je kvalitetno sačinjena mapa procesa osnov za utvrđivanje i procjenu rizika u organizaciji, a upravljanje rizicima je odgovornost rukovodstva, te omogućava donošenje kvalitetnijih odluka i izbjegavanje budućih problema koji se mogu pojaviti prilikom realizacije postavljenih ciljeva.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu za finansije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 14. 3. 2024. godine u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁷

Preporuke:

- **donijeti nedostajuće interne akte, ažurirati mapu procesa, utvrditi rizike i u skladu s tim donijeti registar rizika, te osigurati sistem praćenja i izvještavanje o rizicima, kako nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, te izvršiti unos u PIFC aplikaciju;**
- **prijem zaposlenika u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u skladu sa odredbama Zakona o radu.**

Organi Zavoda

Zavodom upravlja Upravni odbor koji imenuje Vlada Kantona na prijedlog nadležnog Ministarstva. Upravni odbor obavlja poslove utvrđene Zakonom o kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde i Statutom, a ima devet članova, od kojih je jedan predsjednik. Upravni odbor imenovan je Rješenjem Vlade Kantona od 30. 6. 2022. godine u sastavu: Enver Ratković – predsjednik, dok su za članove imenovani: Nermin Mujezinović, Elvedina Tutić, Aldijana Džananović, Fahrudin Forto, Edin Grčo, Alen Pašović, Larisa Dučić i Mersudin Selimović. Mandat Upravnog odbora je dvije godine.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Članom 13. Statuta utvrđeno je da direktor zastupa i predstavlja Zavod. On je ovlašten da u ime Zavoda zaključuje ugovore i preuzima druge pravne radnje, kao i da zastupa Zavod pred sudovima i drugim organima u okviru prava i odgovornosti koje proizilaze iz djelatnosti Zavoda, u skladu sa Zakonom i Statutom. Rješenjem Vlade Kantona u oktobru 2019. godine za direktora Zavoda imenovan je Salem Halilović, na mandat od četiri godine. Rješenjem Vlade Kantona od 2. 10. 2023. godine, za direktora je ponovo imenovan Salem Halilović na mandat od četiri godine počev od 3. 10. 2023. godine.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH⁹ Zavod je formirao Jedinicu za internu reviziju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka stručne službe Zavoda sistematizovana je Jedinica u okviru koje su predviđena radna mjesta rukovodioca i jednog internog revizora, u skladu sa Mišljenjem Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija. Od septembra 2022. godine popunjeno je radno mjesto internog revizora, a mjesto rukovodioca je i dalje upražnjeno.

Sačinjen je Pravilnik o internoj reviziji, Strateški plan za period 2023–2025. i Godišnji plan revizija za 2023. godinu. U 2023. godini Jedinica za internu reviziju planirala je i izvršila četiri revizije: finansijsko planiranje, utvrđivanje prava na privremenu spriječenost za rad, provođenje postupaka javnih nabavki putem direktnog sporazuma i blagajničko poslovanje i upravljanje gotovinom. Godišnji izvještaj interne revizije sačinjen je i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

S tim u vezi, interni revizor je obavljao poslove rukovodioca jedinice za internu reviziju (planiranje, izvještavanje i dr.), što nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

S obzirom na to da su Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH utvrđene odgovornosti rukovodioca Jedinice za internu reviziju i internog revizora, konstatujemo da nije uspostavljena funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Kanton nije donio strategiju za borbu protiv korupcije niti akcioni plan za borbu protiv korupcije kojim bi bila obuhvaćena 2023. godina. Vlada kantona donijela je Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period 2016-2020¹⁰ i Akcioni plan za borbu protiv korupcije Vlade Bosansko-podrinjskog Kantona za vrijeme pandemije COVID-19 i nakon pandemije.¹¹ Aktivnosti predviđene u oba akciona plana provode se sve do donošenja novih strateških dokumenata koji se odnose na borbu protiv korupcije, a najdalje do kraja 2021. godine.

Akcionim planom za borbu protiv korupcije za period 2016-2020. bilo je predviđeno da svi organi uprave i stručne službe u Kantonu revidiraju vlastiti plan djelovanja protiv korupcije (plan integriteta) u skladu s ciljevima i mjerama u ovom i državnom Akcionom planu za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije (2016-2020). Direktor Zavoda je donio Rješenje o izradi Plana integriteta 3. 12. 2021, kojim je imenovana radna grupa za izradu plana integriteta. Radna grupa je bila dužna sačiniti i dostaviti direktoru Zavoda prijedlog plana Integriteta u roku od tri mjeseca od dana donošenja rješenja o izradi plana integriteta.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁰ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona“, br. 6/16

¹¹ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog kantona“, br. 6/20

Zavod nije donio plan integriteta koji predstavlja unutarnji antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, kako bi se stvorila pravna, etička i profesionalna kvaliteta rada u Zavodu, niti je prezentirano da je imenovana radna grupa obavljala aktivnosti utvrđene Rješenjem o imenovanju.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta i poduzeti aktivnosti na njegovoj implementaciji.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje finansijskog plana i plana poslovanja

Zavod je, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH (članovi 15. i 16. Zakona), bio u obavezi sačiniti dokument okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) do 15. aprila i dostaviti ga nadležnom Ministarstvu. Također, članom 41. Statuta definisana je obaveza Zavoda za izradu trogodišnjeg DOB-a. Zavod nije sačinio DOB za 2023-2025. godinu, a u oktobru 2023. godine sačinio je DOB za period 2024-2026. godina, kojega je Upravni odbor usvojio 18. 12. 2023. godine, a dostavljen je nadležnom ministarstvu naredni dan. **To nije u skladu sa rokovima definisanim članom 15. Zakona o budžetima u FBiH.**

Prema odredbama člana 15. i člana 27. Zakona o budžetima u FBiH, Zavod je bio u obavezi da do 31. 8. 2022. godine dostavi Ministarstvu za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona (u daljnjem tekstu: nadležno Ministarstvo) prijedlog finansijskog plana za 2023. godinu. Prijedlog finansijskog plana, zajedno sa odlukom o izvršenju finansijskog plana, nadležno Ministarstvo trebalo je dostaviti Vladi Kantona do 31. 10. 2022. godine, koja ga nakon razmatranja treba dostaviti Skupštini Kantona do 5. 11. 2022. godine.

Upravni odbor je 19. 12. 2022. godine donio Odluku o privremenom finansiranju Zavoda za period od 1. 1. do usvajanja finansijskog plana za 2023, a najduže do 31. 3. 2023. godine. Skupština Kantona je dala saglasnost na navedenu odluku 30. 12. 2022. godine.

Upravni odbor je 27. 1. 2023. donio Finansijski plan i Odluku o izvršenju finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2023. godinu, kojim su planirani uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 22.864.383 KM. Skupština Kantona je 1. 2. 2023. godine dala saglasnost na ove akte.

Imajući u vidu da Prijedlog finansijskog plana nije sačinjen i dostavljen nadležnom Ministarstvu u zakonski utvrđenom roku, konstatujemo da prilikom izrade Finansijskog plana za 2023. godinu Zavod nije postupao u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Napominjemo da je članom 41. Statuta utvrđeno da je direktor Zavoda odgovoran za blagovremenu pripremu i donošenje plana.

U strukturi ukupno planiranih prihoda najveći dio planiran je na osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje (22.846.175 KM).

U strukturi planiranih rashoda i izdataka najznačajniji su: rashodi zdravstvene zaštite (19.701.421 KM), tekući transferi (1.610.000 KM) i troškovi Stručne službe (856.400 KM).

Članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je da su kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja obavezni vršiti izdvajanja sredstava u rezervu u visini od najmanje 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini. Također, u članu 19. Zakona o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde propisano je da Zavod ima rezervu izdvajanjem najmanje 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini. Uvidom u usvojeni Finansijski plan Zavoda za 2023. godinu utvrđeno je da je izvršeno izdvajanje manje od 1% iznosa rashoda iz prethodne godine što nije u skladu sa navedenim Zakonima (rashodi u 2022. godini su iznosili 20.804.059 KM tako da planirana sredstva rezervi od 198.245 KM iznose manje od 1%).

Finansijskim planom Zavoda za 2023. godinu planirana su ukupna sredstva rezerve u iznosu od 264.762 KM, od kojih je 66.517 KM u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH planirano kao tekuća rezerva, a 198.245 KM kao zakonska rezerva. Konstatujemo da nije izvršeno planiranje sredstava zakonske rezerve u dovoljnom iznosu, kako je propisano članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članom 19. Zakona o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde.

Upravni odbor je 22. 5. 2023. i 19. 10. 2023. godine donio izmjene i dopune Finansijskog plana. Zakonom o budžetima u FBiH, u članu 27. stav 2. je definisano da Finansijski plan vanbudžetskog fonda donosi nadležni organ sa odlukom o izvršavanju finansijskog plana, dok je članom 37. Zakona definisano da se izmjene i dopune finansijskog plana vrše po istom postupku koji se primjenjuje kod donošenja finansijskog plana. **Prilikom izmjena i dopuna Finansijskog plana Upravni odbor Zavoda nije donosio odluku o izmjenama i dopunama Odluke o izvršenju Finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu, što nije u skladu sa članovima 27. stav 2. i 37. Zakonom o budžetima u FBiH.**

Finansijskim planom predviđeni prihodi i rashodi, te njihovo izvršenje, iskazani su u tabeli u sljedećim iznosima:

							KM
R. br.	Pozicija	Finansijski plan za 2023. ¹²	Izmjene i dopune Finansijskog plana za 2023. (I)	Izmjene i dopune Finansijskog plana za 2023. (II)	Ostvareno u 2023.	Ostvareno u 2022.	Indeks (6/5)x 100
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	22.864.383	24.122.186	24.742.647	25.289.776	21.892.455	102,2
II	Rashodi i izdaci	22.864.383	24.122.186	24.742.647	23.580.186	20.888.897	95,4
III	Višak prihoda nad rashodima (I-II)	0	0	0	1.709.590	1.003.558	-

Uvidom u Finansijski plan Zavoda za 2023. godinu konstatovali smo da nije u potpunosti sačinjen u skladu sa članovima 20. i 22. Zakona o budžetima u FBiH, jer ne sadrži plan izdataka za kapitalne investicije po godinama i po izvorima finansiranja i izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Također, u inicijalno odobrenom Finansijskom planu iskazani su rashodi i izdaci za trogodišnji period, ali prilikom izmjena i dopuna rashodi izdaci su iskazani samo za tekuću godinu.

Osim toga, planiranje i knjigovodstveno evidentiranje rashoda za laboratorijske i druge dijagnostičke usluge najmanje u iznosu od 107.448 KM nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što je šire obrazloženo u tački 6.1.2.3 Izvještaja.

Također, zbog nedovoljno planiranih sredstava na pojedinim pozicijama rashoda, obavljenom revizijom utvrđeno je da Zavod nije izvršio knjigovodstveno evidentiranje stvorenih rashoda i obaveza u iznosu od 40.636 KM. Imajući u vidu da je došlo do stvaranja obaveza iznad visine utvrđene Finansijskim planom, Zavod je bio u obavezi izvršiti uravnoteženje finansijskog plana, što nije učinjeno. Ova obaveza propisana je članom 37. Zakona o budžetima u FBiH. Preuzimanje obaveza iznad sredstava utvrđenih finansijskim planom detaljnije je obrazloženo u tački 6.1.2.2 Izvještaja.

Članom 15. Zakona o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde propisano je da Upravni odbor utvrđuje godišnji program rada. Upravni odbor nije utvrdio godišnji program rada za 2023. godinu, kako je definisano ovim Zakonom.

¹² Izvršena je jedna preraspodjela sredstava u iznosu od 9.325 KM, na osnovu Odluke Upravnog odbora o preraspodjeli sredstava po Finansijskom planu Zavoda za fiskalnu 2023. od 28. 2. 2023. godine (umanjena sredstva za Ortopedska i druga pomagala, a uvećana za bruto plaće).

Zavod nije sačinio DOB za period 2023-2025. godine. Nisu ispoštovani rokovi za sačinjavanje Finansijskog plana, planiranje sredstava zakonske rezerve nije izvršeno u propisanom iznosu, a Finansijski plan ne sadrži plan izdataka za kapitalne investicije po godinama i po izvorima finansiranja i izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Prilikom izmjena i dopuna Finansijskog plana Upravni odbor nije donosio odluku o izmjenama i dopunama Odluke o izvršenju Finansijskog plana. Stvorene su obaveze iznad visine utvrđene Finansijskim planom, te nisu poduzimane mjere za uravnoteženje Finansijskog plana. Shodno tome, pri izradi, donošenju i izvršavanju Finansijskog plana za 2023. godinu Zavod nije osigurao dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Također, planiranje i knjigovodstveno evidentiranje rashoda za laboratorijske i druge dijagnostičke usluge nije izvršeno u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Osim toga, Upravni odbor nije utvrdio godišnji program rada Zavoda, što nije u skladu sa članom 15. Zakona o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde.

Preporuke:

- *kod pripreme i izrade finansijskog plana i DOB-a dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu sadržaja i rokova;*
- *sredstva zakonske rezerve planirati u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju;*
- *poduzimati mjere za uravnoteženje finansijskog plana, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a rashode i izdatke stvarati do visine sredstava utvrđenih finansijskim planom;*
- *izdatke po osnovu ugovorenih laboratorijskih i dijagnostičkih usluga planirati i iskazivati u okviru ugovorenih i drugih posebnih usluga, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
- *utvrditi godišnji program rada u skladu sa Zakonom o Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde.*

5.2 Izvještavanje

Upravni odbor je 27. 3. 2023. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu. Zavod je Izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2023. godinu dostavio nadležnom Ministarstvu i Ministarstvu za finansije Bosansko-podrinjskog kantona Goražde 29. 3. 2024. godine. Skupština Kantona je navedeni izvještaj razmatrala i usvojila 29. 4. 2024. godine.

Članom 56. Statuta definisano je da se javnost rada Zavoda, između ostalog obezbjeđuje podnošenjem izvještaja o radu Zavoda. Nije prezentirano da je sačinjen Godišnji izvještaj o radu Zavoda za 2023. godinu, niti da ga je Upravni odbor razmatrao u skladu sa članom 103. Zakona o zdravstvenom osiguranju i članom 15. Zakona o kantonalnom Zavodu zdravstvenog osiguranja.

Preporuka:

- *sačinjavati godišnji izvještaj o radu Zavoda, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o kantonalnom Zavodu zdravstvenog osiguranja Goražde.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. **Nije prezentirano da je sačinjen i nadležnom Ministarstvu dostavljen pomoćni obrazac A (stalna sredstva u obliku stvari i prava sa stanjem na 31. 12. 2023. godine).**

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da vanbudžetski fondovi uz godišnje računovodstvene izvještaje, dostavljaju tekstualni izvještaj u kome će obrazložiti izvršenje finansijskog plana sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka. Pored navedenog utvrđeno je da, između ostalog, tekstualni dio izvještaja obuhvata analizu troškova zaposlenih, analizu potraživanja i obaveza, analizu stalnih sredstava u obliku stvari i prava, objašnjenja o eventualnim značajnim postbilansnim događajima, te zaključak.

Sačinjene su Bilješke uz finansijske izvještaje u kojima je navedeno da su finansijski izvještaji sačinjeni po načelu historijskog troška, da su računovodstvene politike dosljedno primijenjene, ukupni prihodi i rashodi, procenat njihovog povećanja u odnosu na prethodnu godinu, prosječan broj zaposlenih, te konstatovane stavke kojih Zavod nema (avansi i odobreni krediti članovima uprave i nadzornih tijela, informacije o otkupu vlastitih dionica itd.). **S obzirom na to da Bilješke uz finansijske izvještaje, odnosno Analiza iskaza (tekstualni dio) ne sadrži obrazloženja i analize ostvarenih prihoda i rashoda, analizu stalnih sredstava, te obaveza i potraživanja, konstatujemo da nije sačinjena u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

Upravni odbor je razmatrao i usvojio Godišnje finansijske izvještaje za 2023. godinu 27. 3. 2024, dakle nakon što su podneseni nadležnim organima i institucijama.

Godišnji finansijski izvještaji za 2023. nisu u potpunosti sačinjeni u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Također, Godišnji finansijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama prije nego što ih je razmatrao i usvojio Upravni odbor.

Preporuke:

- *godišnje finansijske izvještaje sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;*
- *godišnje finansijske izvještaje usvajati prije njihovog podnošenja nadležnim organima i institucijama u skladu sa odredbama Statuta.*

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi u iznosu od 25.289.776 KM.

Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (25.257.268 KM) i neporezni prihodi (32.508 KM) koji se uglavnom odnose na povrat više uplaćenih sredstava iz prethodnog perioda.

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi Zavoda najvećim dijelom ostvaruju se uplatom doprinosa za zdravstveno osiguranje, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o doprinosima¹³.

Struktura prihoda od doprinosa je: na plaće i iz plaća (23.484.333 KM), za pripadnike vojske FBiH (863.914 KM), za zdravstvenu zaštitu penzionera (472.655 KM), za socijalno ugrožena lica, ratne i vojne invalide, korisnike boračko-invalidske zaštite i osiguranike kojima nije riješen radnopravni status (54.210 KM), iz primitaka od druge samostalne djelatnosti (167.845 KM), za zdravstvenu zaštitu nezaposlenih lica (149.166 KM), te ostali doprinosi (65.145 KM). Zavod ne stvara potraživanja po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, već uplaćene doprinose na depozitni račun Zavoda izravno evidentira na prihod.

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 48/01, 01/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21, 6/23 i 28/23

U Kantonu je na 31. 12. 2023. godine na zdravstveno osiguranje bilo prijavljeno 24.309 osiguranih lica, od čega je 17.302 osiguranika (71%) – nosilaca osiguranja¹⁴ i 7.007 članova porodica osiguranika (29%). U odnosu na 2022. godinu, broj osiguranih lica manji je za 1%.

U skladu sa članom 18. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja obavezni su organizovati praćenje ostvarivanja i korištenja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, praćenje uplata i potrošnje, po obveznicima doprinosa, kao i drugih sredstava i lično za svakog osiguranika. Kontrolu obračuna i uplate doprinosa vrši Porezna uprava FBiH, u skladu sa Zakonom o doprinosima i Zakonom o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa. Kako je prezentovano, Zavod je u novembru 2022. godine uputio zahtjev kantonalnom uredu Porezne uprave za dostavu spiska dužnika po osnovu uplate obaveznih doprinosa, ali nije dobio odgovor. Nakon toga, tokom 2023. godine i do momenta izrade ovog izvještaja, Zavod nije poduzimao nikakve aktivnosti niti inicirao saradnju sa Poreznom upravom FBiH u pogledu razmjene informacija i eventualno zajedničkog djelovanja, kako bi naplata doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje bila uspješnija. Konstatujemo da nije uspostavljena saradnja sa nadležnom Poreznom upravom. Porezna uprava FBiH ne dostavlja Zavodu podatke o dužnicima niti kopije Sporazuma o obročnoj otplati duga koje je zaključila s poreznim obveznicima.

Preporuka:

- **poduzimati aktivnosti prema Poreznoj upravi u FBiH kako bi se utvrdio način blagovremene razmjene podataka s ciljem omogućavanja praćenja naplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje po zaključenim sporazumima o obročnoj otplati dugovanja.**

Prihodi od ostalih doprinosa iskazani u iznosu 65.145 KM, najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu inoosiguranja (uplate paušala po osnovu ino konvencija 57.545 KM).

Zakonom o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je da Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FZZOiR) koordinira međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju i provodi ih i koordinira rad kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje. Potraživanja od FZZOiR-a, odnosno od inozemnih nosilaca osiguranja, koja se između ostaloga i zbog velikog broja reklamacija i kontrareklamacija zemalja sa kojima su potpisani sporazumi o socijalnom osiguranju, naplaćuju sa zakašnjenjem od nekoliko godina, a tokom 2023. godine naplaćene paušalne naknade odnose se na period 2013. – 2022. godina.

Zakonom o budžetima u FBiH (član 76.) utvrđeno je da se prihodi i primici priznaju u periodu kad su mjerljivi i raspoloživi, odnosno kada su uplaćeni na račun. Prihodi po osnovu inoosiguranja u 2023. godini u iznosu 57.545 KM evidentirani su po prilivu sredstava na račun Zavoda i dostavljenog obavještenja od strane FZZOiR, odnosno u trenutku naplate. **Međutim, obavljenom revizijom konstatovali smo da Zavod ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja i razgraničenih prihoda po osnovu inoosiguranja u bilansnoj knjigovodstvenoj evidenciji u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, niti ima uspostavljenu pomoćnu evidenciju potraživanja proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, što je detaljnije obrazloženo u okviru tačke 6.2.1.2 Izvještaja.**

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

Ukupno iskazani rashodi i izdaci u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su u iznosu od 23.580.186 KM.

¹⁴ Osobe u radnom odnosu, samostalni poduzetnici, primaoci penzije, nezaposlene osobe, osiguranici prijavljeni na dobrovoljno zdravstveno osiguranje, osiguranici za koje uplatu doprinosa treba da vrši nadležno resorno ministarstvo, ino osiguranici, ino penzioneri.

Strukturu rashoda i izdataka, s indeksima ostvarenja čine: rashodi zdravstvene zaštite u iznosu od 20.293.975 KM, tekući transferi u iznosu od 1.759.141 KM, rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda u iznosu od 1.178.398 KM i izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 348.672 KM.

6.1.2.1 Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

U 2023. godini ukupni rashodi i izdaci Stručne službe iznose 1.178.398 KM i čine 5% ukupnih rashoda i izdataka Zavoda.

Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda čine: bruto plaće i naknade troškova zaposlenih (690.181 KM) i izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (488.217 KM).

6.1.2.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih odnose se na bruto plaće i naknade plaća u visini od 633.582 KM, te naknade troškova zaposlenih visini od 56.599 KM.

Plaće i naknade troškova zaposlenih uređene su Pravilnikom o radu Zavoda (iz 2019. godine) i Pravilnikom o određivanju koeficijenata za utvrđivanje plaća radnika Stručne službe Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja Goražde i drugih ličnih primanja radnika (u daljnjem tekstu: Pravilnik o određivanju koeficijenata). Pravilnik o određivanju koeficijenata donesen je 5. 4. 2022. godine i izvršene su dvije izmjene i dopune u toku 2023. godine.

Pravilnikom o radu propisano je da se plaća radnika sastoji od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak, ukoliko je ostvaren, i uvećanja plaće. Direktor mjesečno utvrđuje masu raspoloživih sredstava za isplatu plate radnicima. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je u toku 2023. godine direktor svaki mjesec donosio odluku o visini neto satnice.

Pravilnikom o određivanju koeficijenata utvrđeno je da je osnovna plaća najniži iznos koji se zaposleniku mora isplatiti za puno radno vrijeme za posao odgovarajuće grupe složenosti i rezultate rada. Najniža neto plaća je osnovica za obračun osnovne plaće zaposlenika i predstavlja umnožak neto satnice i broja sati u toku mjeseca, odnosno prosječnog broja radnih sati u toku kalendarske godine. Neto satnica koja se primjenjivala za obračun plaće u toku godine iznosila je 2,36 KM.

Osnovna plaća zaposlenika predstavlja umnožak neto satnice i odgovarajućeg koeficijenta složenosti u koji je razvrstano zvanje i poslovi zaposlenika. Koeficijenti za obračun plaće regulisani su Pravilnikom o određivanju koeficijenta i kreću se u rasponu od 2,15 do 8 (za radno mjesto direktora). Uvećanja plate obračunavaju se po osnovu minulog rada u iznosu od 0,5 % za svaku godinu, a najviše do 20 %.

Pravilnikom o radu propisano je da se plaća direktora utvrđuje odlukom Upravnog odbora. Upravni odbor je 27. 1. 2023. godine donio Odluku kojom je utvrđen koeficijent složenosti poslova (8) za radno mjesto direktora.

Najviša isplaćena neto plaća iznosila je 3.895 KM, najniža 781 KM, dok je prosječna plaća u Zavodu iznosila 1.660 KM u 2023. godini.

Izvršen je uvid u obračun plaća i naknada plaća za mart, august i decembar 2023. godine. Pravilnikom o radu (član 85.) propisano je da radnik ima pravo na povećanu platu za dodatne poslove do 20% na osnovnu platu, uz redovne poslove, ali Pravilnikom nije definisano kako se ostvaruje to pravo. Revizijom je utvrđeno da je direktor u decembru 2023. godine donio rješenja kojima je utvrđeno povećanje plate od 20% na osnovnu platu svim zaposlenicima. **U rješenjima je navedeno da se plaća uvećava po osnovu uspješnosti u radu, te dodatnih poslova po nalogu direktora, a nije obrazložena niti dokumentovana uspješnost na poslu, kao ni dodatni poslovi koji su obavljani. Zbog navedenog ne možemo potvrditi osnovanost obračuna i isplate povećanja plaće svim zaposlenicima za decembar 2023. godine.**

Preporuka:

- **Pravilnikom o radu definisati način ostvarivanja prava na povećanu platu za dodatne poslove.**

Naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 56.599 KM, a sastoje se od: naknada za topli obrok (43.341 KM), regresa za godišnji odmor (10.387 KM) i naknada za prevoz (2.871 KM).

Obračun i isplata naknada za topli obrok definisana je Pravilnikom o radu u kojem je propisano da se naknada isplaćuje u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Pravilnikom o radu definisano je da se dnevni iznos naknade za ishranu utvrđuje 31. 12. u tekućoj godini za narednu godinu i primjenjuje se za cijelu narednu godinu. Direktor je 26. 1. 2023. godine donio Odluku kojom je utvrđena naknada za topli obrok za period 1. 1.–31. 12. 2023. godine u iznosu od 11 KM. Obavljenom revizijom utvrđeno je da se Odluka primjenjivala za period 1. 1.–30. 11. 2023. godine. U decembru 2023. godine direktor je donio Odluku o dnevnom iznosu naknade za ishranu za decembar 2023. godine u iznosu od 12,85 KM.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je u skladu sa članom 99. Pravilnika o radu Zavoda i Odlukom direktora od 14. 6. 2023. godine. Odlukom je utvrđeno da se za 17 zaposlenika isplati regres u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca prije isplate. Naknada je isplaćena u vrijednosti od 611 KM.

Naknada troškova prevoza isplaćuje se radniku čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od tri kilometra. Radnik ima pravo na naknadu troškova prevoza s posla i na posao u visini cijene karte gradskog, prigradskog ili međugradskog prevoza. Pravo na naknadu troškova prevoza ostvaruje se na osnovu potvrde o cijeni koštanja mjesečne karte gradskog/međugradskog prijevoznika i potvrde o mjestu prebivališta, u skladu sa odredbama Pravilnika o radu Zavoda. Revizijom je konstatovano da se troškovi prevoza priznaju i isplaćuju u skladu sa propisanim Pravilnikom o radu Zavoda.

Zakonom o radu (član 36) definisano je da puno radno vrijeme traje 40 sati sedmično, ako zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu nije određeno u kraćem trajanju, da se odmor u toku radnog vremena ne uračunava u radno vrijeme. Pravilnikom o radu Zavoda u članovima 37. i 39., definisano je da puno radno vrijeme iznosi 40 sati sedmično, da se raspoređuje na pet radnih dana, dnevno radno vrijeme počinje u 08:00 h, a završava u 16:00 h. Članom 47. Pravilnika o radu definisano je da radnik koji radi duže od šest sati dnevno ima pravo na odmor u toku dnevnog rada u trajanju od 30 minuta, a vrijeme i način korištenja određuje direktor svojom odlukom. Istim članom Pravilnika o radu definisano je da se vrijeme odmora u toku rada ne uračunava u radno vrijeme. Postupajući po preporukama iz Pisma menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije za 2023. godinu, izvršena je izmjena Pravilnika o radu u decembru 2023. godine, kojom je propisano da dnevno radno vrijeme počinje u 07:45, a završava u 16:15 sati, a direktor je donio Odluku o radnom vremenu kojom je propisano radno vrijeme od 07:45 do 16:15 sati i dnevni odmor u vremenu od 10:30 do 11:00 sati. S tim u vezi, Pravilnik o radu i Odluka o radnom vremenu usklađeni su sa Zakonom o radu.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu¹⁵ propisana je obaveza vođenja evidencija o radnom vremenu. Uvidom u uzorak evidencija o radnom vremenu za mart, august i decembar 2023. godine utvrđeno je da je zaposlenicima iskazano identično vrijeme početka i završetka radnog vremena, bez informacije o periodu korištenja pauze i prekidima u toku rada (privatno, službeno odsustvo i sl.).

Uvažavajući da se evidencije o radnom vremenu ne vode u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, ne možemo potvrditi njihovu vjerodostojnost.

Preporuka:

- ***evidencije o radnom vremenu voditi u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.***

¹⁵ „Sl. novine FBiH”, br. 92/16

6.1.2.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 488.217 KM i odnose se najvećim dijelom na izdatke za: ugovorene i druge posebne usluge (441.535 KM), komunikaciju i komunalne usluge (18.762 KM) i nabavku materijala i sitnog inventara (10.494 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 441.535 KM i najvećim dijelom odnose se na ostale nespomenute usluge (150.170 KM), zatezne kamate i troškove spora (109.569 KM) i izdatke po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada-ljekarske komisije (90.911 KM).

Izdaci za ostale nespomenute usluge odnose se na **izdatke po osnovu paušalnih naknada** prema Srbiji (110.478 KM) i Crnoj Gori (39.522 KM). FZZOIR je Zavodu dostavio stanje obaveza i potraživanja po osnovu stvarnih i paušalnih troškova zaključno sa 30. 9. 2023. godine prema kojima Zavod ima obaveze po osnovu paušalnih naknada prema Crnoj Gori u iznosu od 137.884 KM, a prema Srbiji u iznosu od 110.478 KM za period 2004.-2021. godina. Upravni odbor donio je 25. 12. 2023. godine Odluku prema kojoj se daje saglasnost da se izvrši plaćanje dijela nastalih a neizmirenih obaveza po osnovu paušalne naknade prema Srbiji u iznosu od 110.478 KM i Crnoj Gori u iznosu od 39.522 KM. Troškovi po osnovu paušalnih naknada evidentirani su i plaćeni 27. 12. 2023. godine. **Zavod priznaje rashode i povezane obaveze po osnovu paušalnih naknada u trenutku plaćanja. Budući da je članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda definisano da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose neovisno o plaćanju, nije bilo osnova da se rashodi koji se odnose na paušalne naknade za period 2004-2021. priznaju u 2023. godini. S obzirom na to da je evidentiranje ovih rashoda vršeno u trenutku plaćanja, trebalo ih je priznati na teret akumuliranog rezultata. To je imalo za posljedicu precijenjene rashode za 150.000 KM i uticalo je na finansijski rezultat za 2023. godinu.**

Obavljenom revizijom utvrđeno je da Zavod nema uspostavljenu pomoćnu evidenciju (analitiku) obaveza proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, niti raspolaže podacima o svojim obavezama po ovom osnovu. Osim toga, prema Izvodu za usaglašavanje stanja na 31. 12. 2023. godine (zaprimljenom 22. 2. 2024. godine), Zavod ima obaveza po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada u ukupnom iznosu od 279.638 KM (obaveze za stvarne troškove 11.363 KM, a obaveze za paušalne naknade 268.275 KM), te potraživanja u ukupnom iznosu od 65.687 KM (potraživanja po osnovu paušalnih naknada 59.540 KM, potraživanja za stvarne troškove 6.147 KM). Na osnovu ovih podataka, direktor je 19. 4. 2024. godine donio Odluku o knjiženju obaveza i potraživanja za inoosiguranje na 1. 1. 2024. godine. Do momenta okončanja ove revizije Zavod u knjigovodstvenoj evidenciji nije iskazao ove obaveze i povezane rashode.

Nije vršeno knjigovodstveno evidentiranje rashoda u trenutku nastanka događaja, što nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda. To je imalo za posljedicu potcijenjene obaveze za 279.638 KM i uticalo je na finansijske rezultate prethodnih perioda.

Preporuka:

- ***uspostaviti odgovarajuću pomoćnu evidenciju, te potraživanja i obaveze, odnosno povezana razgraničenja i rashode, proizašle iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

Izdaci za zatezne kamate i troškove spora najvećim dijelom odnose se na troškove po vansudskoj nagodbi sa bivšim direktorom (85.225 KM). Zavod je izvršio isplatu neto plata, regresa i troškova postupka po vansudskoj nagodbi sa bivšim direktorom koji je razriješen sa mjesta direktora rješenjem Vlade Kantona u junu 2019. godine.

Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada se najvećim dijelom odnose na izdatke za rad ljekarskih komisija iskazane u ukupnom iznosu od 88.886 KM (neto naknade 71.865 KM, te pripadajući porezi i doprinosi 17.021 KM). Iskazane naknade se odnose na naknade za rad članovima komisije za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad osiguranika (prvostepena i drugostepena), komisije za prava osiguranika i kontrolu lijekova, komisije za odobrenje liječenja van područja Kantona, radne grupe za kontrolu i propisivanje lijekova sa esencijalne liste i radne grupe za utvrđivanje i provođenje mjera i aktivnosti za smanjenje troškova upućenih pacijenata. Upravni odbor donosi odluke o imenovanjima komisija. Odlukama je utvrđen sastav komisije (vanjski članovi), period imenovanja, način rada, prava i obaveze članova, i propisano da administrativne poslove za potrebe komisija obavljaju zaposlenici Zavoda. Direktor donosi odluke o formiranju radnih grupa kojima propisuje sastav (zaposlenici Zavoda i vanjski članovi) i obaveze članova. Uvidom u odabrani uzorak komisija i radnih grupa utvrđeno je da obračun i isplata naknada za rad zaposlenicima imenovanim za obavljanje administrativnih poslova za potrebe komisija, kao i članovima u radnim grupama nisu imali tretman oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti najmanje u iznosu od 19.905 KM što nije u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak,¹⁶ Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,¹⁷ kao ni odredbama Zakona o doprinosima¹⁸ i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.¹⁹

Komisija za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad osiguranika preko 42 dana (prvostepena) imenovana je odlukom Upravnog odbora od 2. 8. 2019. godine i 2. 10. 2023. godine, na mandatni period od četiri godine. Članovi komisije nisu zaposlenici Zavoda. Odlukama je propisano da Komisija poslove obavlja u skladu sa Pravilnikom o postupku i kriterijima za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad zbog bolesti, povrede ili drugih okolnosti²⁰ za sve osiguranike sa područja Kantona. Komisija koja je imenovana na mandatni period od 2. 10. 2023. godine dostavljala je direktoru mjesečne izvještaje o radu kako je propisano Odlukom o imenovanju. Drugostepena ljekarska komisija osnovana je Odlukom od 12. 7. 2023. godine za rješavanje Prigovora na nalaz i ocjenu izabranog doktora medicine, odnosno Prvostepene ljekarske komisije, kojim je odlučeno o pravu na privremenu spriječenost za rad, članovi nisu zaposlenici Zavoda. Članom 7. definisana je obaveza izvještavanja i to direktoru Zavoda mjesečno, a Upravnom odboru godišnje (obaveza je bila utvrđena i odlukom koja je bila na snazi prije donošenja ove Odluke). Provedenom prethodnom revizijom utvrđeno je da drugostepena ljekarska komisija nije sačinjavala i dostavljala mjesečne izvještaje o radu (za mjesec kada su održavane sjednice) direktoru Zavoda, što nije u skladu sa odredbama odluke o imenovanju komisije. Sačinjen je i Upravnom odboru dostavljen godišnji izvještaj o radu drugostepene ljekarske komisije 15. 2. 2024. godine. Upravni odbor je na sjednici održanoj 15. 4. 2024. godine donio Poslovnik o radu drugostepene ljekarske komisije kojim je propisana samo obaveza godišnjeg izvještavanja Upravnog odbora.

Komisija za prava osiguranika i kontrolu lijekova imenovana je odlukama Upravnog odbora od 14. 7. 2022. godine i 12. 7. 2023. godine. Članovi komisije nisu zaposlenici Zavoda. Odlukama o imenovanju propisana je obaveza Komisije da izvještaj o radu podnosi Upravnom odboru Zavoda kvartalno, po zahtjevu ovog organa, sa detaljnim obrazloženjem preporuka, sugestija i mišljenja na smanjenje troškova propisivanja i izdavanja lijekova sa Esencijalne liste, najkasnije do 15. 4., 15. 7. i 15. 10. tekuće godine odnosno 30. 1. naredne godine. **Obavljenom revizijom utvrđeno je da Komisija nije dostavljala kvartalne izvještaje o radu u utvrđenim rokovima tokom 2023. godine. Prema prezentovanoj dokumentaciji, Komisija je 1. 2. 2024. godine sačinila i dostavila kvartalne izvještaje Upravnom odboru za 2023. godinu. Uvidom u dostavljene kvartalne izvještaje utvrđeno je da ne sadrže informacije o aktivnostima na kontroli propisivanja lijekova niti detaljnija obrazloženja preporuka, niti sugestije i mišljenja na smanjenju troškova propisivanja i izdavanja lijekova sa Esencijalne liste. Navedeno nije u skladu sa odredbama odluka Upravnog odbora o imenovanju Komisije.**

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21, 77/21 i 20/22

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br.35/98, 54/02,16/201, 37/01, 48/01, 1/02, 17/06,14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21, 6/23

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21, 6/22, 19/23

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 3/17

Komisija za odobrenje liječenja van područja Kantona imenovana je odlukama Upravnog odbora od 14. 7. 2022. godine i 12. 7. 2023. godine. Članovi komisije nisu zaposlenici Zavoda. Način rada, odlučivanje, sazivanje sjednica i druga pitanja značajna za rad komisije regulisana su Poslovníkom o radu komisije za odobravanje liječenja van područja Kantona i odobravanje CT dijagnostike kompjuterizirana tomografija na području Kantona koji je donesen 8. 2. 2021. godine. Odlukom i Poslovníkom o radu propisano je da Komisija izvještaj o radu podnosi Upravnom odboru svaka tri mjeseca, najkasnije do 15. 7. i 15. 10. tekuće godine odnosno 30. 1. naredne godine. Izvještaji sadrži podatke o broju podnesenih predmeta, broj predmeta koji su odobreni/odbijeni i razloge odbijanja, broj održanih sjednica, ukupnu problematiku u radu ljekarske komisije i prijedlog mjera za unapređenje rada ljekarske komisije. **Obavljenom revizijom utvrđeno je da Komisija nije dostavljala kvartalne izvještaje o radu u utvrđenim rokovima tokom 2023. godine, osim izvještaja za četvrti kvartal. Prema prezentovanoj dokumentaciji, Komisija je 12. 1. 2024. sačinila i dostavila kvartalne izvještaje Upravnom odboru za 2023. godinu. Uvidom u te izvještaje utvrđeno je da ne sadrže razloge odbijanja predmeta. Navedeno nije u skladu sa odredbama odluke o imenovanju i poslovníka o radu.**

Radna grupa za kontrolu i propisivanje lijekova sa esencijalne liste formirana je odlukama direktora od 2. 6. 2022, odnosno od 5. 6. 2023. godine. Članovi radne grupe su vanjski saradnici i zaposlenici Zavoda. Radna grupa vrši kontrolu propisivanja, izvještaja o utrošku (potrošnji) lijekova sa Esencijalne liste te u slučaju utvrđenih nepravilnosti propisivanja predlaže direktoru Zavoda oduzimanje šifre za propisivanje lijekova. Odlukom je propisano da radna grupa ima obavezu svakih šest mjeseci informisati direktora o svom radu i rezultatima rada. Vlada Kantona donijela je 29. 12. 2022. godine Odluku o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja kojom je, između ostalog, propisana obaveza Zavoda da obavlja kontrolu propisivanja, izdavanja i potrošnje lijekova po osiguranim licima a u cilju poduzimanja odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja uočenih nepravilnosti. Ugovorima sa zdravstvenim ustanovama za 2023. godinu propisano je da će Zavod, ukoliko utvrdi u toku kontrole, da zdravstvena ustanova prilikom propisivanja lijekova nije postupala u skladu sa važećim propisima kojim je utvrđen način i postupak propisivanja lijekova izvršiti umanjene naknade za iznos plaćen za te lijekove. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je radna grupa 8. 11. 2023. dostavila izvještaje o radu za prvih šest mjeseci, a 24. 4. 2024. za drugih šest mjeseci 2023. godine. **U izvještajima su konstatovane određene nepravilnosti u propisivanju lijekova (propisivanje u većoj mjeri nego što nalaže broj tableta u pakovanju, suprotno odredbama smjernica) i date preporuke za otklanjanje uočenih nepravilnosti i poboljšanja prakse. Nije prezentovano da su izvršena umanjena naknada za utvrđena prekoračenja u propisivanju lijekova niti da su poduzimane aktivnosti radi otklanjanja uočenih nepravilnosti. Navedeno nije u skladu sa odredbama Ugovora sa zdravstvenim ustanovama, Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja i Odluke o imenovanju.**

Radna grupa za utvrđivanje i provođenje mjera i aktivnosti za smanjenje troškova pacijenata upućenih na liječenje u ustanovama van Kantona osnovana je odlukom direktora od 24. 1. 2023. godine. Članovi radne grupe su vanjski saradnici i zaposlenici Zavoda. Odlukom je utvrđeno da radna grupa vrši kontrolu ispostavljenih faktura za pružene zdravstvene usluge, rješava konkretno-pojedinačne sporne slučajeve kod upućivanja pacijenata na liječenje u zdravstvene ustanove van Kantona, određuje cijenu novih ili postojećih usluga sa ustanovama gdje su upućeni pacijenti na liječenje. Odlukom je propisano da radna grupa šestomjesečno podnosi izvještaj o radu direktoru Zavoda. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je radna grupa 30. 10. 2023. godine podnijela izvještaj o radu direktoru za period 1. 1. – 30. 9. 2023, a 27. 3. 2024. za period 1. 10. – 31. 12. 2023. godine. Navedeno nije u skladu sa odredbama Odluke o imenovanju.

Komisija za prava osiguranika i kontrolu lijekova, Komisija za odobrenje liječenja van područja Kantona i Radna grupa za utvrđivanje i provođenje mjera i aktivnosti za smanjenje troškova pacijenata upućenih na liječenje u ustanovama van Kantona nisu dostavljale izvještaje o radu u utvrđenim rokovima tokom 2023. godine. Komisija za prava osiguranika i kontrolu lijekova nije obavljala poslove utvrđene Odlukom o imenovanju. Također, nisu izvršena umanjena naknada za utvrđena prekoračenja u propisivanju lijekova niti su poduzimane aktivnosti radi otklanjanja uočenih nepravilnosti. Navedeno nije u skladu sa odredbama Ugovora sa zdravstvenim ustanovama i odredbama Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja, te odlukama o imenovanju. Osim toga, naknade članovima radnih grupa koji su zaposlenici Zavoda nisu imale tretman plaće, odnosno oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima. Zbog navedenog nisu obračunati i uplaćeni propisani porezi i doprinosi.

Preporuke:

- *izvještaje o radu Komisije za prava osiguranika i kontrolu lijekova i Komisije za odobranje liječenja van područja kantona sačinjavati i dostavljati sa sadržajem i u rokovima propisanim Odlukom o imenovanju, te poduzeti aktivnosti na otklanjanju nepravilnosti utvrđenih u izvještajima Radne grupe za kontrolu i propisivanje lijekova sa esencijalne liste;*
- *poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u radnim grupama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.*

6.1.2.2 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite iskazani su u iznosu od 20.293.975 KM. Strukturu rashoda zdravstvene zaštite najvećim dijelom čine: bolnička zdravstvena zaštita sekundarnog nivoa (7.475.108 KM), primarna opća zdravstvena zaštita (5.069.700 KM), farmaceutske usluge (4.282.491 KM), bolnička zdravstvena zaštita tercijarnog nivoa (2.093.624 KM), ortopedski pomagala (612.698 KM) i konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita vanbolničkog nivoa (261.481 KM).

Finansijskim planom Zavoda za 2023. godinu unaprijed su utvrđene zdravstvene ustanove koje će pružati usluge primarne i sekundarne zdravstvene zaštite, te za higijensko-epidemiološku službu, kao i planirani iznosi sredstava za dodjelu svakom domu zdravlja u Kantonu, te Kantonalnoj bolnici i javnoj ustanovi Zavodu za javno zdravstvo Kantona. Na osnovu zaključka Upravnog odbora direktor Zavoda je potpisao ugovore sa zdravstvenim ustanovama za pružanje usluga zdravstvene zaštite za 2023. godinu, a koji su stupili na snagu nakon što je Skupština Kantona usvojila Finansijski plan Zavoda. Ugovori su zaključeni na osnovu Odluke Vlade Kantona o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda i zdravstvenih ustanova na području Kantona (u daljem tekstu: Odluka).²¹ Odlukom nije utvrđeno da će se za ugovaranje zdravstvene zaštite provoditi procedura javne nabavke.

Budući da nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdio način izračuna raspoloživih sredstava za ugovaranje neposredne zdravstvene zaštite, akt o utvrđivanju vrijednosti boda, na koji način su utvrđeni iznosi sredstava za dodjelu zdravstvenim ustanovama, ne možemo potvrditi da je ugovaranje zdravstvene zaštite za 2023. izvršeno u skladu s odredbama ove Odluke.

U skladu sa Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove²² (u daljem tekstu: Jedinstvena metodologija), programe zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga koje su predmet ugovaranja utvrđuju nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja, uz prethodnu saglasnost nadležnih ministarstava, u skladu sa planom i programom mjera zdravstvene zaštite koje donosi nadležni ministar zdravstva, na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo.

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 2/06, 4/07, 1/14

²² „Sl. novine FBiH“, br. 34/13, 90/13

Plan i program mjera zdravstvene zaštite na području Kantona za 2023. godinu nije donesen, što znači da nisu stečeni uslovi da Zavod sačinjava program zdravstvene zaštite. Programi zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga donose se za svaku kalendarsku godinu, a prije donošenja finansijskog plana za tu kalendarsku godinu. U skladu sa definisanim programom i procjenom prihoda, utvrđuju se sredstva potrebna za finansiranje tog programa. **Zavod nije donio program zdravstvene zaštite za 2023. godinu na osnovu kojeg bi se utvrdio iznos sredstava za njegovo finansiranje. Također, nije prezentirana dokumentacija kojom bismo potvrdili da su prema nadležnim institucijama poduzimane aktivnosti vezane za donošenje Programa za 2023. godinu.**

U oktobru 2023. godine Zavod je, nadležnom Ministarstvu, uputio Inicijativu za formiranje radne grupe za revidiranje ili donošenje nove Odluke o osnovama, kriterijima i mjerilima za zaključivanje ugovora između Zavoda i zdravstvenih ustanova na području kantona, te da se razmotri donošenje Plana i programa mjera zdravstvene zaštite na području kantona za 2024. godinu. Radnu grupu bi činili predstavnici resornog Ministarstva i Zavoda. Nisu prezentirani odgovori niti dodatne aktivnosti.

Članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti kao i odredbama Jedinственe metodologije, utvrđeno je da se za provođenje programa zdravstvene zaštite provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, putem javne nabavke, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama. **Zavod nije proveo postupak javne nabavke za odabir zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika za pružanje usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima u Kantonu, nakon kojeg bi se zaključili ugovori sa najpovoljnijim ponuđačima za pružanje zdravstvenih usluga.**

U skladu sa Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH, vrijednost boda, koja služi za utvrđivanje iznosa sredstava koja se dodjeljuju ustanovama za pružanje zdravstvene zaštite, utvrđuje se na osnovu plana prihoda i rashoda za obavezno zdravstveno osiguranje. Kao što je navedeno, nije nam prezentiran akt kojim je utvrđena vrijednost boda koju je Zavod primijenio za 2023. godinu, a prema Izjavi nadležnih koriste se izračuni omjera (kvota) iz ranijih godina.

Za usluge primarne zdravstvene zaštite u februaru 2023. godine zaključeni su ugovori sa zdravstvenim ustanovama sa JU Dom zdravlja „Dr. Isak Samokovlija“ Goražde (inicijalno ugovoren iznos 3.847.476 KM, a po aneksu iz juna iznos povećan na 3.869.476 KM najvećim dijelom za angažovanje ljekara specijalista iz drugih ustanova), JU Dom zdravlja Ustikolina (inicijalno ugovoren iznos 594.463 KM povećan na 604.463 KM po aneksu iz juna za angažovanje ljekara specijalista iz drugih ustanova) i JU Dom zdravlja Prača (446.042 KM), dok je za usluge sekundarne zdravstvene zaštite zaključen ugovor sa JZU Kantonalna bolnica Goražde (6.566.921 KM, a aneksom iz juna 7.046.921 KM). Zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama Zavod je ugovorio da će se dodijeljena sredstva koristiti za isplatu neto plaća, poreza na dohodak i doprinose, bruto plate po kolektivnom ugovoru, materijalne troškove, izmirivanje obaveza iz prethodnih godina, obezbjeđenje tekuće likvidnosti, unapređenje pružanja zdravstvenih usluga, te laboratorijske pretrage. **Sadržaj i forma zaključenih ugovora nisu u skladu sa Jedinственom metodologijom, odnosno propisanim modelom ugovora o pružanju zdravstvene zaštite koje zavodi zdravstvenog osiguranja zaključuju sa zdravstvenim ustanovama. Naime, propisanim modelom ugovora za pružanje usluga zdravstvene zaštite utvrđeno je da zavodi zdravstvenim ustanovama plaćaju samo vrijednost pruženih zdravstvenih usluga.**

Preporuke:

- ***u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Kantona i Ministarstvom za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Kantona, donositi program zdravstvene zaštite za svaku kalendarsku godinu;***
- ***u saradnji s Vladom Kantona osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite provodi putem postupaka javne nabavke, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinственe metodologije.***

Zavod je zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama na području Kantona ugovorio doznačavanja mjesečnog ugovorenog iznosa (u vrijednosti 1/12) najkasnije do 30. u mjesecu za prethodni mjesec, a prema dinamici naplate ukupnih prihoda Zavoda. Također, Jedinostvenom metodologijom utvrđeno je da će se plaćanja vršiti do 25. u mjesecu za protekli mjesec. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se plaćanja nisu vršila u skladu sa ugovorenim načinom plaćanja. Naime, JZU Kantonalna bolnica Goražde plaćanja je vršila avansno za svaki mjesec, dok su se domovima zdravlja sredstva isplaćivala prije kraja mjeseca za taj mjesec. Ovakav način plaćanja nije u skladu sa Jedinostvenom metodologijom niti je u skladu sa zaključenim ugovorima o pružanju zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama. **Također, u vezi finansiranja zdravstvenih usluga skrećemo pažnju na to da se pružene usluge finansiraju najvećim dijelom u jednakim mjesečnim tranšama²³, što je definisano ugovorima. Zaključenim ugovorima utvrđeno je da će zdravstvene ustanove Zavodu mjesečno dostavljati fakture za izvršene usluge zdravstvene zaštite do 15. u mjesecu za prethodni mjesec. Zdravstvene ustanove ispostavljale su mjesečno fakture Zavodu, u skladu sa zaključenim ugovorima.**

Neusaglašenost sa Jedinostvenom metodologijom konstatovali smo i u dijelu izvještavanja o pruženim uslugama. Tako je Jedinostvenom metodologijom propisano tromjesečno izvještavanje po vrsti i obimu usluga iz Programa, a u skladu sa zaključenim ugovorima ustanove su obavezne dostavljati šestomjesečne i mjesečne izvještaje. Revizijom je utvrđeno da su zdravstvene ustanove dostavljale jedino šestomjesečne izvještaje o izvršenim zdravstvenim uslugama, bez dodatne dokumentacije koja bi služila za vršenje kontrole obavljenih zdravstvenih usluga.

Jedinostvenom metodologijom propisano je da kontrolu izvršenja zaključenih ugovora o programu zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja vrše zavodi. Propisano je da se kontrola obavlja na osnovu utvrđenog plana i programa i po nalogu direktora. Također, zaključenim ugovorima o pružanju usluga zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama ugovoreno je da će kontrolu vršiti radna grupa ili komisija koju će imenovati direktor Zavoda. **Zavod nije sačinio plan i program kontrole, a radna grupa ili komisija za obavljanje kontrole nije imenovana. Shodno navedenom, nije vršeno praćenje i kontrola rashoda zdravstvene zaštite ukupne vrijednosti 12.544.808 KM, što je obaveza Zavoda propisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, odnosno Jedinostvenom metodologijom.**

Preporuke:

- *plaćanja zdravstvenim ustanovama za izvršene zdravstvene usluge vršiti u skladu s odredbama zaključenih ugovora između Zavoda i zdravstvenih ustanova;*
- *provoditi kontrolu i praćenje izvršenja ugovorenih obaveza u vezi pružanja zdravstvene zaštite u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, odnosno Jedinostvenom metodologijom.*

Rashodi farmaceutskih usluga iskazani su u iznosu od 4.282.491 KM i odnose se na troškove lijekova sa esencijalne liste u iznosu od 3.833.282 KM i na troškove naknada za usluge prometa lijekovima u iznosu od 449.209 KM.

Lista lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda kao i cijene ovih lijekova utvrđene su Odlukom o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde (u daljem tekstu: Odluka o listi esencijalnih lijekova)²⁴. Ovu odluku donijela je Vlada Kantona u decembru 2022. godine. Cijene lijekova sa ove liste usklađene su sa cijenama lijekova sa liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH. Kantonalnu listu lijekova čine A lista lijekova (lijekovi sa 100% učešćem Zavoda u cijeni lijeka) i B lista lijekova (lijekovi sa učešćem Zavoda u procentualnom iznosu).

²³ Izuzev JU Dom zdravlja „Isak Samokovlija“ Goražde, kojem se ugovorene usluge laboratorijskih pretraga finansiraju po izvršenoj usluzi.

²⁴ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde“, br. 12/22

Zavod nije proveo javni poziv za ugovaranje usluga izdavanja lijekova sa esencijalne liste, a ugovori su zaključeni sa svim apotekama na području Kantona (JU Apoteka „9 Maj“ Goražde, PZU Apoteka AL-HANA, PZU Apoteka TRG-PHARM Goražde i PZU „Diva Medica“ Goražde). Ugovorima je utvrđena naknada u iznosu od 1,45 KM po jednom receptu u kojoj je sadržan i PDV, a u skladu sa Zaključkom Upravnog odbora o utvrđivanju visine naknade za izdavanje lijekova sa esencijalne liste za 2023. godinu. Fakturisanje troškova lijekova vršilo se po cijenama koje su utvrđene Odlukom o listi esencijalnih lijekova, koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda. Ugovorne apoteke su fakturisale naknadu za izdavanje lijekova po ugovorenoj cijeni.

Jedinstvenom metodologijom utvrđeno je da kontrolu propisivanja i potrošnje lijekova na recept vrše kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove koje provode primarnu zdravstvenu zaštitu. Također, članom 10. Odluke o listi esencijalnih lijekova utvrđeno je da u slučaju kada se ovlaštenu doktor ne pridržava odredbi Odluke i drugih propisa koji regulišu pitanje propisivanja lijekova, Zavod će oduzeti ovlaštenje za propisivanje lijekova na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. U skladu sa ovim direktor je imenovao Radnu grupu za kontrolu propisivanja lijekova sa esencijalne liste koja je provodila kontrole tokom 2023. godine i utvrdila nepravilnosti o čemu je detaljnije opisano u okviru točke 6.1.2.1.2 Izvještaja.

Izdaci za ortopedska pomagala iskazani su u iznosu od 612.698 KM. U okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja, osigurane osobe po medicinskim indikacijama imaju pravo na ortopedska i druga pomagala. Prava osiguranika utvrđena su Odlukom o obimu prava osiguranih lica na korištenje ortopedskih i drugih pomagala koja se obezbjeđuju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde²⁵ (u daljnjem tekstu: Odluka za ortopedska pomagala), koju je 28. 5. 2021. godine donijela Vlada Kantona. Odlukom je definisan obim, uslovi i način ostvarivanja prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala i endoproteza (u daljnjem tekstu: pomagala) koja se osiguranicima Zavoda obezbjeđuju po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja. Obim prava određuje se jedinstvenom listom pomagala i endoproteza (u daljnjem tekstu: Lista) koja je sastavni dio Odluke o pomagalima i u kojoj su utvrđeni vrsta, standardi za materijal od kojeg se izrađuju i rokovi trajanja ovih pomagala. Odlukom je definisano da je Zavod u obavezi najmanje jedanput godišnje vršiti evaluaciju Liste, što podrazumijeva usaglašavanje vrste pomagala sa liste sa potrebama osiguranih lica i usaglašavanje učešća Zavoda u odnosu na cijene na tržištu i finansijsko stanje u Zavodu. Pravo na pomagalo osiguranici ostvaruju putem obrasca (Potvrde) koju izdaje ovlaštenu ljekar specijalista. Zavod obezbjeđuje sredstva osiguraniku do iznosa definisanog Listom ortopedskih i drugih pomagala.

U toku 2023. godine nije izvršena evaluacija Liste pomagala, a Zavod je primjenjivao Listu koju je Upravni odbor usvojio 16. 6. 2022. godine (Odluka o evaluaciji Liste²⁶ kojom su izvršene izmjene i dopune pojedinih pomagala kao i iznosi do kojih Zavod vrši refundiranje). **To nije u skladu sa članom 2. Odluke za ortopedska pomagala.**

Direktor zavoda 6. 2. 2024. godine imenovao je Komisiju za ortopedska i druga pomagala koja je izvršila evaluaciju Liste za ortopedska pomagala, koju je usvojio Upravni odbor 6. 5. 2024. godine.

Zavod učestvuje u troškovima nabavke ortopedskih i drugih pomagala maksimalno do iznosa utvrđenih Listom za ortopedska pomagala. Izbor dobavljača nije vršen javnim pozivom, već se refundacija vrši po fakturi dobavljača kojeg bira korisnik ortopedskog pomagala. Uputstvom o načinu i postupku za odobravanje izdavanja ortopedskih i drugih pomagala koja se obezbjeđuju u Zavodu utvrđen je način i postupak za odobravanje izdavanja pomagala. Na osnovu potvrde i priložene dokumentacije osiguranici biraju ovlaštenu ustanovu za pomagala kod kojih realizuju nabavku pomagala. Dobavljač kod kojeg je nabavljeno pomagalo dostavlja fakturu i potvrdu o preuzimanju pomagala imenovanog osiguranika direktno Zavodu koji na osnovu toga vrši plaćanje direktno na račun dobavljača. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se fakture dostavljaju Zavodu na plaćanje uz obavezno priloženu potvrdu Zavoda i potvrdu ortopedske kuće o izdavanju pomagala.

²⁵ „Sl. novine Bosansko-podrinjskog Kantona Goražde“, br. 6/21

²⁶ „Sl. novine BPK Goražde“, br. 6/22

U vezi rashoda zdravstvene zaštite koje smo prethodno obrazložili, utvrđeno je da su u okviru njih evidentirani i rashodi koji se odnose na prethodni obračunski period, kao i da nisu evidentirani rashodi koji se odnose na 2023. godinu. Članom 76. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno da se rashodi priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja. Utvrđeno je da su u Glavnoj knjizi Zavoda za 2023. godinu knjigovodstveno evidentirani rashodi koji su nastali u prethodnom obračunskom periodu u iznosu od 70.193 KM, te da nisu knjigovodstveno evidentirani rashodi koji su nastali u 2023. godini u iznosu od 40.636 KM. Ovi rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode zdravstvene zaštite. Zavod nije izvršio knjigovodstveno evidentiranje stvorenih rashoda i obaveza zbog nedovoljno planiranih sredstava na pojedinim pozicijama rashoda što je navedeno i u Izvještaju o izvršenju Finansijskog plana Zavoda za 2023. godinu.

Shodno navedenom, rashodi za 2023. godinu precijenjeni su za 29.557 KM, što je imalo uticaja i na finansijski rezultat za 2023. godinu. To nije u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, kojim je utvrđeno da se rashodi priznaju u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala.

Preporuka:

- ***rashode i obaveze priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.***

6.1.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi su iskazani u iznosu od 1.759.141 KM, a njihova realizacija odnosi se na: transfere za refundacije naknada plaća zbog privremene spriječenosti za rad odnosno bolovanja preko 42 dana (1.059.713 KM), transfere pojedincima po odlukama Upravnog odbora (577.788 KM) i ostale transfere za zdravstvo (121.640 KM).

Transferi po osnovu naknada plaće zbog privremene spriječenosti za rad iskazani su u iznosu od 1.059.713 KM. Zakonom o zdravstvenom osiguranju propisana je obaveza Zavoda da vrši isplatu naknade za bolovanja preko 42 dana u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva za povrat sredstava. Odlukom o naknadi plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad, koju je donio Upravni odbor 31. 8. 2009. godine, utvrđeno je da je visinu naknade plaće, za vrijeme privremene spriječenosti za rad, koju Zavod refundira, čini: 80% neto isplaćene plaće za koju su plaćeni doprinosi na i iz plaće i porez na dohodak s tim da neto plaća ne može biti veća od 80% prosječne plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, i 100% od osnovice za naknadu za vrijeme privremene spriječenosti za rad zbog bolesti i komplikacija prouzrokovanih trudnoćom i za vrijeme privremene spriječenosti za rad zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osobe.

Odlukom je utvrđeno da neto plaća ne može biti niža od iznosa minimalne plaće važeće za mjesec za koji se utvrđuje naknada, a nije utvrđen rok za podnošenje zahtjeva za povrat naknade plaće. Zavod vrši prijem zahtjeva, te nakon obrade i kontrole istih vrši isplatu u propisanom roku.

Direktor Zavoda je 2018. godine donio Uputstvo o kontroli privremene spriječenosti za rad (u daljem tekstu: Uputstvo). Uputstvom je propisano da direktor imenuje komisiju za obavljanje kontrole privremene spriječenosti za rad, koja podrazumijeva kontrolu rada izabranog doktora medicine, prvostepene i drugostepene ljekarske komisije pri utvrđivanju prava na privremenu spriječenost za rad. Kontrola može biti redovna i vanredna. Redovna kontrola obavlja se prema Planu i programu provođenja nadzornih i kontrolnih poslova koji za svaku kalendarsku godinu utvrđuje direktor Zavoda, a obuhvataju kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza izabranih doktora i ljekarskih komisija u cilju smanjenja neopravdano visoke stope privremene spriječenosti za rad. Vanredna kontrola obavlja se po nalogu direktora Zavoda i po pismenom zahtjevu poslodavca osiguranika Zavoda. **Nije prezentirano da je imenovana komisija za obavljanje kontrole, niti da je direktor donio Plan rada komisije za obavljanje kontrole za 2023. godinu. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uputstva i za posljedicu može imati neopravdano visoke stope privremene spriječenosti za rad te onemogućavanje poslodavaca u podnošenju zahtjeva za kontrolu.**

Transferi pojedincima po odlukama Upravnog odbora iskazani su u iznosu od 577.788 KM a najvećim dijelom se odnose na refundaciju troškova radiološke dijagnostike magnetne rezonance (u daljem tekstu MRI) po odluci Upravnog odbora, nabavku biološke terapije (zaključak Upravnog odbora iz 2023. godine), na refundaciju sredstava za Clexane ampule (zaključak iz 2023. godine), za lijekove od malignih bolesti (Uputstvo iz 2018. godine), te pojedinačne odluke Upravnog odbora za refundacije troškova liječenja osiguranika. U skladu sa članovima 19. i 20. Statuta, zaključcima Upravnog odbora, a na prijedlog komisije za prava osiguranika i kontrolu lijekova, odobravana je refundacija novčanih sredstava u skladu sa donesenim odlukama.

Ostali transferi za zdravstvo su iskazani su u iznosu od 121.640 KM a najvećim dijelom odnose se na usluge Elektromioneurografije (u daljem tekstu: EMNG) i laboratorijske pretrage (107.448 KM) koje se odobravaju na osnovu preporuka komisije za liječenje van kantona. Finansijskim planom je planirana realizacija u iznosu od 200.000 KM. Na osnovu Zaključka Upravnog odbora i Javnog poziva za dodjelu ugovora za pružanje laboratorijskih usluga za 2023. godinu zaključeni su ugovori sa PZU „Eurofarm-Centar Poliklinika“ Sarajevo (poslovna jedinica Goražde) i „Atrijum laboratorij“ Goražde.

U skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor²⁷ i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,²⁸ na kontu tekućih transfera i drugih tekućih rashoda evidentiraju se sva nepovratna davanja za tekuće svrhe, odnosno nepovratna davanja koja nisu data u svrhu nabavke kapitalne imovine. Laboratorijske i druge dijagnostičke usluge nisu ispravno knjigovodstveno evidentirane s obzirom na to da izdaci za te usluge nisu planirani na odgovarajućoj poziciji (ugovorene i druge posebne usluge), te bi se trebale evidentirati na kontu izdataka za ugovorene i druge posebne usluge. Navedeni način planiranja i posljedično knjigovodstvenog evidentiranja ovih usluga u okviru tekućih transfera imao je za posljedicu precijenjene rashode po osnovu tekućih transfera u iznosu od 107.448 KM i potcijenjene rashode ugovorenih usluga u iznosu od 107.448 KM, bez uticaja na finansijski rezultat (preporuka data u tački 5.1 Izvještaja).

Direktor Zavoda nije donio plan i program provođenja nadzornih i kontrolnih poslova za 2023. godinu za kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza izabranih doktora i ljekarskih komisija u cilju kontrole privremene spriječenosti za rad. Također, nije imenovao komisiju za obavljanje kontrole privremene spriječenosti za rad. To nije u skladu sa Uputstvom o kontroli privremene spriječenosti za rad, i za posljedicu ima da tokom 2023. godine nije obavljena kontrola privremene spriječenosti za rad.

Preporuka:

- **donositi godišnji plan i program provođenja nadzornih i kontrolnih poslova i imenovati komisiju za obavljanje kontrole, u skladu sa Uputstvom o kontroli privremene spriječenosti za rad.**

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 348.672 KM. Najvećim dijelom se odnose na nabavku softvera u iznosu od 334.332 KM, dok se ostatak odnosi na nabavku opreme i namještaja. Izdaci za nabavku softvera najvećim dijelom odnose se na nabavku programskih alata za upravljanje rizicima u zdravstvenim ustanovama sa ciljem integrisanog zdravstvenog informacionog sistema zdravstvenih ustanova kantona i Zavoda kroz nadogradnju postojećeg sistema. Naime, usluga upravljanja rizikom u kantonalnim zdravstvenim ustanovama je informatizacija koju je potrebno uvesti kako bi se sve zdravstvene ustanove sa područja kantona uvezale u jedan sistem i kako bi svi podaci o osiguranicima bili u jednoj bazi podataka (uvođenje e-legitimacija, e-recepata, e-kartona i e-uputnica).

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

U skladu sa Zaključkom Vlade Kantona od 20. 8. 2021. godine Zavod je imenovan za nosioca aktivnosti procesa uspostave i razvoja integrisanog zdravstvenog informacionog sistema (Zaključkom nije definisano kojim sredstvima će se finansirati ove aktivnosti). Finansijskim planom i izmjenama i dopunama Finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu planirano je da će se ova nabavka finansirati iz sredstava Zavoda. Provedena je javna nabavka i sklopljeni su ugovori s najpovoljnijim dobavljačima. Zavod je izvršio nadogradnju postojećeg sistema upravljanja rizicima u zdravstvenim ustanovama na području BPK Goražde provođenjem javne nabavke. **Prema članu 13. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Kanton osigurava sredstva za ulaganja u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač, koja obuhvataju investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prevoznih sredstava, te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, u skladu sa planom i programom mjera zdravstvene zaštite za područje kantona koji utvrđuje Vlada kantona, na prijedlog kantonalnog ministra.**

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti nije predviđeno osiguranje sredstava za ove namjene u finansijskom planu Zavoda, već bi se sredstva za te namjene trebala osigurati u budžetima kantona, u skladu sa planom i programom mjera zdravstvene zaštite za područje kantona koji utvrđuje Vlada na prijedlog resornog ministra. Navedeno nije ni u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju jer je u njemu propisano da se obaveznim zdravstvenim osiguranjem osiguravaju osiguranicima i članovima porodice osiguranika prava na korištenje zdravstvene zaštite i prava na novčane naknade i pomoći u skladu sa ovim Zakonom.

Preporuka:

- *u saradnji sa osnivačem poduzeti aktivnosti da se kapitalna ulaganja u zdravstvo finansiraju iz budžeta Kantona, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.*

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	24.742.647	25.289.776	21.892.455	102,2
II	RASHODI	24.340.757	23.231.514	20.804.059	95,4
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	401.890	2.058.262	1.088.396	512,1
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	401.890	348.672	4.838	86,8
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	0	1.709.590	1.083.558	0
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	80.000	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	0	0	0	0
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	1.709.590	1.003.558	0

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	4.355.093	2.645.503	164,6

Odlukom Upravnog odbora od 27. 3. 2024. godine, o raspodjeli viška prihoda nad rashodima za 2023. godinu, konstatovano je da je ostvaren višak prihoda nad rashodima u iznosu od 2.058.262 KM, i da se raspoređuje na način da se dio u iznosu od 652.935 KM raspoređuje u zakonske rezerve (u skladu sa članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju), a ostatak u iznosu od 1.405.327 KM da se koristi za tekuću likvidnost u 2024. godini. Skrećemo pažnju na to da je ostvareni finansijski rezultat za 2023. godinu 1.709.590 KM, a ne 2.058.262 KM kako je navedeno u Odluci Upravnog odbora. Do okončanja revizije nije prezentovana izmijenjena Odluka Upravnog odbora.

Imajući u vidu da je knjigovodstveno evidentiranje obaveza po osnovu paušalnih naknada izvršeno u decembru 2023. godine, koje se odnose period 2004-2021. godine, nije vršeno u skladu sa modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja, kako to nalaže Zakon o budžetima u FBiH, Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvene politike Zavoda, nego u momentu plaćanja, što je imalo za posljedicu precijenjene rashode za 2023. godinu za 150.000 KM, i što je uticalo i na finansijski rezultat za 2023. godinu. Također, Zavod je putem Izvoda za usaglašavanje stanja sa FZZOIR-om, zaprimljenog u februaru 2024. godine, prihvatio stanja obaveza i potraživanja na 31. 12. 2023. po osnovu stvarnih i paušalnih troškova po ino konvencijama za 2021. i 2022. godinu. Ukupne neevidentirane obaveze po osnovu stvarnih i paušalnih troškova iznose 279.638 KM, a potraživanja po osnovu stvarnih i paušalnih troškova po ino konvencijama iznose 65.687 KM (detaljnije obrazloženo u tačkama 6.1.2.1.2 i 6.2.1.2 Izvještaja).

U finansijskim izvještajima za 2023. godinu neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 1.709.590 KM. S obzirom na to da obaveze po osnovu paušalnih naknada iz prethodnog perioda u iznosu od 279.638 KM nisu evidentirane u skladu sa modificiranim računovodstvenim načelom nastanka događaja, to je imalo za posljedicu potcijenjene obaveze i uticalo je na finansijske rezultate prethodnih perioda.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe iskazani su u iznosu od 5.554.896 KM, a njihovu strukturu čine: novčana sredstva (5.404.864 KM) i kratkoročna potraživanja (150.032 KM).

6.2.1.1 Novčana sredstva

Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima iskazana je u iznosu od 5.404.864 KM, a odnosi se na stanja iskazana na transakcijskom računu kod ASA banke d.d. Sarajevo (5.404.828 KM) i blagajni Zavoda (36 KM). Stanje iskazano na transakcijskom računu Zavoda potvrđeno je na osnovu izvoda banke od 29. 12. 2023. godine, a stanje na računu za prikupljanje javnih prihoda (0 KM) potvrđeno na osnovu izvoda od 29. 12. 2023. godine. Nije prezentirano da su izvršene konfirmacije stanja sa bankom.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja u poslovnim knjigama Zavoda iskazana u iznosu od 150.031 KM, odnose se najvećim dijelom na potraživanje Zavoda prema JZU Kantonalna bolnica Goražde za pozajmicu (80.000 KM), te potraživanja od Vlade kantona i kantonalnih ministarstava koji uplaćuju doprinose za lica koja ostvaruju ovo pravo po drugim osnovama (38.460 KM) i doprinose koje uplaćuje Javna ustanova „Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“ (26.831 KM).

Zavod je uplatio kratkoročnu pozajmicu JZU Kantonalna bolnica Goražde u iznosu od 80.000 KM. Na osnovu Zaključka i Odluke Upravnog odbora, Zavod je sklopio Ugovor o kratkoročnoj pozajmici od 27. 4. 2022. godine iz sredstava rezerve, uz kamatnu stopu od 0,001% na godišnjem nivou i uz obavezu da navedeni iznos vrati u cijelosti po dospijeću novčanih sredstava iz budžeta FBiH a vezanih za Zakon o konsolidaciji zdravstvenih ustanova u FBiH, a najkasnije do 31. 12. 2022. godine. U slučaju kašnjenja sa povratom pozajmice ugovoreno je plaćanje zatezne kamate u visini propisanoj zakonom za svaki dan kašnjenja, kao i da ukoliko ne vrati pozajmicu u cijelosti, Zavod će umanjiti redovnu mjesečnu tranšu za iznos koji ne bude vraćen. U Ugovoru o pozajmici nisu navedena sredstva osiguranja povrata sredstava, a koja je definisao Upravni odbor u odluci od 27. 4. 2022. godine u vidu dvije uredno potpisane mjenice u skladu sa odredbama Zakona o mjenicama. Nije prezentirano da Zavod raspolože spomenutim mjenicama. Obzirom da povrat pozajmice nije izvršen do definisanog roka potpisana su dva Aneksa kojima su produžavani rokovi za povrat sredstava (prvobitno do 30. 6. 2023. godine, a onda do 31. 12. 2023. godine). **Sporazum o izmirenju dospjelog duga-obaveza za pozajmicu u 12 mjesečnih rata počev od 8. 2. 2024. potpisan je 19. 12. 2023. godine. Izvršene su uplate tri rate u 2024. godini.**

Zavod nije obračunavao zatezne kamate i Sporazumom je obuhvaćen samo inicijalni dug, što nije u skladu sa ugovorenim. Osim toga, nije prezentirano da su ugovorena sredstva osiguranja za povrat pozajmice u skladu sa Odlukom Upravnog odbora od 27. 4. 2022. godine.

Skrećemo pažnju na to da je revizijom utvrđeno da Zavod nema uspostavljenu pomoćnu evidenciju (analitiku) potraživanja proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, niti raspolaže podacima o svojim potraživanjima po ovom osnovu. Prema Izvodu za usaglašavanje stanja na 31. 12. 2023. godine (zaprimljenom 22. 2. 2024), Zavod ima potraživanja po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada u ukupnom iznosu od 65.687 KM (potraživanja po osnovu paušalnih naknada 59.540 KM, potraživanja za stvarne troškove 6.147 KM). Na osnovu ovih podataka, direktor je 19. 4. 2024. godine donio Odluku o knjiženju ovih potraživanja na 1. 1. 2024. godine. Zavod nije u knjigovodstvenoj evidenciji iskazao potraživanja i razgraničene prihode po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada u iznosu od 65.687 KM. To nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, i za posljedicu ima potcijenjena potraživanja i razgraničene prihode na datum bilansa. Preporuka za to data je u okviru tačke 6.1.2.1.2 Izvještaja.

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 577.125 KM (nabavne vrijednosti 1.071.485 KM i otpisane vrijednosti 494.360 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

Stalna sredstva Zavoda odnose se na: nematerijalna sredstva (311.436 KM), građevine (230.698 KM) i opremu (34.991 KM). Ukupno povećanje stalnih sredstava u 2023. godini iznosi 348.672 KM, a odnosi se na nematerijalna sredstva (334.332 KM) i kancelarijsku opremu (14.340 KM). Povećanje nematerijalnih sredstava odnosi se na nabavku softvera: prvi ugovor zaključen 27. 12. 2022. godine u ukupnom iznosu 129.928 KM realizovan je i fakturisan u 2023. godini kojim je ugovorena isporuka softvera za elektronsko praćenje pružanja usluga u kantonalnim zdravstvenim ustanovama, a drugi ugovor zaključen je 30. 11. 2023. godine kojim je realizovana nadogradnja prvobitnog sistema kroz uspostavljanje e-recepta i elektronsko fakturisanje ortopedskih pomagala u ukupnom iznosu od 204.404 KM.

Smanjenje stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 35.339 KM odnosi se na obračunatu amortizaciju za 2023. godinu.

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine²⁹ budžetski korisnici bili su obavezni da izvrše revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Zavod bio u obavezi, nije izvršio revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 45.900 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stopa rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa³⁰ prestala je obaveza revalorizacije.

Uvidom u zemljišno knjižni izvadak³¹ konstatovano je vlasništvo Zavoda nad zgradom sa zemljištem na kojem se nalazi koja se u evidenciji stalnih sredstava vodi kao poslovna zgrada.

²⁹ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

³⁰ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

³¹ ZK uložak roj: 110 od 28. 11. 2019. godine

Međutim, uvidom u prezentiranu ostalu dokumentaciju utvrđeno je da je Zavod suvlasnik zemljišta površine 134 m² s udjelom 1/2, koje se nalazi u užem centru Goražda. Zemljište nije evidentirano u Glavnoj knjizi Zavoda, iako Zavod raspolaže dokumentacijom i zemljišnoknjižnim izvatom³² iz 2017. godine u kojem je evidentiran kao 1/2 suvlasnik zemljišta (drugi suvlasnik je fizičko lice 1/2). U ranijim godinama spomenuti suvlasnik obraćao se sa zahtjevom da se Zavod odrekne, po njegovim navodima, neosnovano upisanog vlasništva nad zemljištem). Upravni odbor je 2018. godine donio Zaključak da se zahtjev za priznavanje prava vlasništva uputi Kantonalnom pravobranilaštvu i nadležnom Ministarstvu za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na razmatranje i odlučivanje, koje je 2018. godine odbacilo navedeni zahtjev i potvrdilo suvlasništvo Zavoda nad spomenutim zemljištem.

U Glavnoj knjizi Zavoda nije iskazano zemljište, iako je Zavod u posjedu dokumentacije kojom se potvrđuje da je suvlasnik. Ovo nije u skladu sa članom 7. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 4. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, kojim je, između ostalog, definisano da se sistem računovodstva, odnosno računovodstvo budžeta zasniva na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti. Navedeno za posljedicu ima potcijenjena stalna sredstva i izvore stalnih sredstava, a efekte na finansijske izvještaje nije moguće procijeniti budući da nije vršena procjena vrijednosti zemljišta.

Preporuka:

- **izvršiti procjenu i u skladu s tim evidentirati zemljište u Glavnoj knjizi s ciljem istinitog i fer iskazivanja imovine u finansijskim izvještajima.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.199.803 KM, a čine ih najvećim dijelom: kratkoročne tekuće obaveze (1.040.238 KM) i kratkoročna razgraničenja (149.891 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom se odnose na: obaveze prema dobavljačima (836.045 KM), obaveze za refundiranje naknada plaća zbog privremene spriječenosti za rad (187.688 KM), ostale kratkoročne obaveze prema zaposlenima, članovima upravnog odbora i dr. (16.505 KM).

Obaveze prema dobavljačima najvećim dijelom odnose se na obaveze prema zdravstvenim ustanovama po osnovu zaključenih ugovora za izdate račune i obaveze prema ugovornim apotekama za finansiranje lijekova i usluga za izdavanje lijekova sa Liste lijekova (fakture iz decembra 2023. godine). Obaveze su izmirene u 2024. godini.

Obaveze po osnovu refundacije naknade plaće na ime privremene spriječenosti za rad odnose se na obaveze za povrat neto naknada, koje padaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. Izmirene su u 2024. godini.

Skrećemo pažnju na to da je revizijom utvrđeno kako Zavod u Glavnoj knjizi nije iskazao obaveze i povezane rashode po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada iz prethodnog perioda u iznosu od 279.638 KM, nego priznaje rashod u trenutku plaćanja. To nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama Zavoda, a za posljedicu ima potcijenjene obaveze za 279.638 KM i uticalo je na finansijske rezultate prethodnih perioda (detaljnije obrazloženo u tački 6.1.2.1.2 Izvještaja).

³² ZK uložak broj: 587 od 2. 10. 2017. godine

6.2.4 Popis imovine i obaveza

Pravilnik o popisu imovine i obaveza Upravni odbor je donio 25. 12. 2023. godine. Pravilnikom je uređena organizacija i postupak provođenja popisa imovine i obaveza u Zavodu. Članom 5. Pravilnika definisano je da, krajem svake godine, direktor Zavoda donosi Odluku o provođenju redovnog popisa imovine i obaveza i Uputstvo o obavljanju popisa, te formira komisiju za popis. Direktor Zavoda je 28. 12. 2023. godine donio Odluku o imenovanju Komisije za popis stalnih sredstava, alata i sitnog inventara, obaveza i potraživanja i novčanih sredstava Zavoda, kojom je definisano da će se popis izvršiti u skladu sa važećim propisima na dan 31. 12. 2023. godine, a najkasnije do 15. 1. 2024. godine. Izvještaj o izvršenom popisu Komisija je dužna podnijeti Upravnom odboru. **Nije prezentirano da je doneseno uputstvo o obavljanju popisa propisano članom 5. Pravilnika o popisu imovine i obaveza.**

Izvještaj o izvršenom popisu sa stanjem na 31. 12. 2023. godine, komisija je sačinila 15. 2. 2023. godine, a Upravni odbor usvojio 28. 2. 2023. godine. U Izvještaju komisije o izvršenom popisu konstatovano je da stvarno stanje odgovara knjigovodstvenom, te nisu utvrđeni viškovi ili manjkovi.

Prezentirani su zapisnici o popisu novčanih sredstava u blagajni (35,80 KM) i zaliha knjižica (50 komada) i obrazaca (858 komada) na kojima je potpis blagajnice, ali bez potpisa članova popisne komisije.

Skrećemo pažnju na to da je obavljenom revizijom utvrđeno da je Zavod suvlasnik zemljišta sa udjelom $\frac{1}{2}$ koje nije evidentirano u Glavnoj knjizi (detaljnije obrazloženo u tački 6.2.2 Izvještaja). Popisna komisija nije konstatirala ništa po navedenom.

Direktor nije donio uputstvo o obavljanju popisa propisano članom 5. Pravilnika o popisu imovine i obaveza. Popisom nije obuhvaćeno zemljište koje je u suvlasništvu Zavoda, a nije evidentirano u Glavnoj knjizi. To upućuje da nije izvršen cjelovit popis imovine, a samim tim nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o popisu imovine i obaveza Zavoda.

Preporuka:

- **donijeti uputstvo o obavljanju popisa, a godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine, i uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da Izvještaj o novčanim tokovima predstavlja pregled priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenata iskazanih u izvještajnom periodu.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 25.489.040 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 23.505.970 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 1.983.070 KM.

Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Zavoda donio je 28. 2. 2023. godine Plan javnih nabavki (u daljnjem tekstu: Plan) za 2023. godinu u vrijednosti od 267.700 KM, a nakon toga izvršene su dvije izmjene i dopune plana. Izmjenama i dopunama uvedeni su novi postupci i izvršene izmjene vrste postupka te procijenjene vrijednosti za određene postupke. Planom i njegovim izmjenama i dopunama planirano je provođenje 15 postupka ukupne vrijednosti 534.377 KM. Plan i Izmjene i dopune Plana objavljeni su na portalu Javnih nabavki.

Pregled planiranih, realizovanih i uzorkovanih postupaka javnih nabavki dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Plan javnih nabavki		Izvršenje plana		Revidirano	
	Broj postupaka	Ukupna vrijednost bez PDV-a (KM)	Broj postupaka	Ukupna vrijednost bez PDV-a (KM)	Broj postupaka	Ukupna vrijednost bez PDV-a (KM)
Pregovarački postupak bez objave	2	280.677	2	266.644	2	266.644
Aneks II	3	220.000	2	70.000	2	70.000
Direktni sporazum	9	33.700	10	28.182	6	20.620
UKUPNO	15	534.377	14	364.826	10	357.264

Od ukupnog iznosa planiranih nabavki (534.377 KM), prema prezentiranim podacima o provedenim postupcima i zaključenim ugovorima za 2023. godinu, realizovano je 364.826 KM, što predstavlja 68% realizacije planiranih nabavki. Najznačajnije odstupanje je kod realizacije postupaka putem Aneksa II (planirano 220.000 KM, ostvareno 70.000 KM) obzirom da nije realizovana nabavka usluga radiološke dijagnostike-magnetna rezonanca (150.000 KM) što je objašnjeno dalje u tekstu.

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača putem javne nabavke ukupne ugovorene vrijednosti 357.264 KM, i to za:

- dva pregovaračka postupka u iznosu od 266.644 KM;
- dva postupka putem Aneksa II u iznosu od 70.000 KM;
- šest direktnih sporazuma u iznosu od 20.620 KM.

Na osnovu izvršenog uvida u uzorkovane postupke konstatovano je sljedeće:

Nabavka usluga elektromioneurografije (EMNG) provedena je putem Aneksa II na osnovu odluke direktora od 16. 10. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 40.000 KM. Poziv za dostavu ponuda objavljen je na portalu Javnih nabavki 16. 10. 2023. godine. Po isteku roka utvrđenog za zaprimanje ponuda blagovremeno su zaprimljene dvije ponude. Komisija za provođenje postupka nabavke ocijenila je obje ponude prihvatljivim, te su 23. 11. 2023. godine zaključeni ugovori sa ponuđačima Poliklinika Eurofarm Centar- podružnica Goražde i PZU Poliklinika „Dr. Al-Tawil“ Sarajevo u iznosu od 40.000 KM, na period od godinu dana od dana obostranog potpisivanja ugovora. **Usvajanjem finansijskog plana stvaraju se pretpostavke i za usvajanje plana javnih nabavki, koji se odnosi na godinu za koju je donesen finansijski plan. Sklapanje ugovora nakon provedenog postupka javne nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, odnosi se na period na koji se odnosi i finansijski plan (godinu dana). Na ovaj način Zavod je sklopio ugovor koji se najvećim dijelom odnosi na 2024. godinu za koju nije imao odobren finansijski plan, što znači da nisu osigurana finansijska sredstva za realizaciju dijela zaključenih ugovora.**

Nabavka laboratorijskih usluga za 2023. godinu pokrenuta je odlukom direktora od 25. 4. 2023. godine procijenjene vrijednosti 30.000 KM putem Aneksa II. Po isteku roka utvrđenog za zaprimanje ponuda blagovremeno su zaprimljene dvije ponude (**Atrijum laboratorij i PZU „Eurofarm-Centar Poliklinika“**). Nije prezentirano da je donesena odluka o uspostavljanju i radu Komisije za provođenja postupka nabavke niti da je izvršen zapisnički pregled i ocjena ponuda u skladu sa članom 65. Zakon o javnim nabavkama. Javnim pozivom, u dijelu posebni uslovi, propisano je da je potrebno da ponuđač ispunjava obaveze u vezi sa plaćanjem direktnih poreza. Uvidom u dostavljene ponude utvrđeno je da je PZU „Eurofarm-Centar Poliklinika“ Sarajevo kao dokaz dostavila uvjerenje u kojem je navedeno da ima neizmirenih obaveza po osnovu direktnih poreza. Konstatujemo da se ocjeni ponuda nije pristupilo sa dužnom pažnjom, te da je ponuda ponuđača PZU „Eurofarm-Centar Poliklinika“ Sarajevo trebala biti odbačena u skladu sa odredbama člana 45. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da je ugovorni organ dužan odbaciti ponudu ako ponuđač, između ostalog, nije ispunio obaveze u vezi plaćanja direktnih poreza.

Također, Zavod nije postupio u skladu sa članom 13. Zakona o javnim nabavkama i članovima 13. i 14. Pravilnika o javnim nabavkama Zavoda kojima je propisana obaveza ugovornog organa da imenuje komisiju za nabavke i utvrdi njene obaveze i odgovornosti, kao i članom 65. Zakona o javnim nabavkama kojim je utvrđena obaveza sačinjavanja zapisnika o ocjeni ponuda. Ugovori su zaključeni sa oba ponuđača na iznos od 30.000 KM za period 22. 5.- 31. 12. 2023. godine. Prilikom kontrole realizacije ugovora konstatovano je da je pri nabavci laboratorijskih usluga ostvaren promet veći od vrijednosti na koje su zaključeni ugovori sa dobavljačima najmanje u iznosu od 46.758 KM, odnosno nabavke su izvršene bez zaključenog ugovora. Navedeno nije u skladu sa odredbama člana 4, stav 3. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda,³³ kojim je propisano da stvarna nabavljena količina na osnovu zaključenog ugovora o javnoj nabavci ne može biti manja ili veća od ugovorene količine.

Napominjemo da u toku 2023. godine nije pokrenut postupak nabavke usluga radiološke dijagnostike – magnetna rezonanca koji je bio planiran Planom u vrijednosti 150.000 KM. Naime, postupak nabavke usluga radiološke dijagnostike-magnetna rezonanca pokrenut je 2022. godine i za najpovoljnijeg ponuđača izabrana je ZSU Poliklinika VITALIS d.o.o. Mostar. Nakon izbora najpovoljnijeg ponuđača izjavljena je žalba od strane istog i dostavljena Uredu za razmatranje žalbi BiH (u daljnjem tekstu: URŽ) 22. 3. 2023. godine. U žalbi je navedeno da je Zavod 16. 9. 2022. godine donio odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača i ugovor dodijelio žalitelju, ali nije proveo odluku i dostavio prijedlog Ugovora na potpis, čime je onemogućio okončanje postupka javne nabavke. Ured je 13. 4. 2023. godine donio rješenje kojim je žalba usvojena, a Zavod upućen da postupi po odluci od 16. 9. 2022. godine. Zavod nije dostavio prijedlog Ugovora na potpis u toku 2023. godine, uz obrazloženje da Zavod refundira troškove puta osiguranim licima u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te da je ZSU Poliklinika VITALIS d.o.o. Mostar udaljena oko 200 km od područja Kantona, te bi osiguranici morali putovati do Mostara da bi obavili neophodno snimanje. Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (član 18) propisano je načelo pristupačnosti zdravstvene zaštite koje se ostvaruje osiguranjem zdravstvene zaštite koja je fizički, geografski i ekonomski dostupna. Kako se pružanje usluga magnetne rezonance osiguranicima sa područja Kantona ne bi prekinulo, Upravni odbor donio je 9. 3. 2023. godine Zaključak kojim se odobrava refundacija novčanih sredstava osiguranim licima Zavoda za usluge radiološke dijagnostike-magnetna rezonanca obavljene u PZU Altamedica-Beta d.o.o do okončanja postupka javne nabavke, a najduže do 31. 12. 2023. godine, pod istim uslovima Ugovora koji je istekao u novembru 2021. godine. ZSU Poliklinika VITALIS d.o.o. Mostar podnijela je tužbu nadležnom sudu radi naknade štete-izgubljene dobiti. Potpisana je sudska nagodba prema kojoj je Zavod izvršio isplatu izgubljene dobiti i sudskih troškova u ukupnom iznosu od 23.184 KM. Nabavka usluga radiološke dijagnostike-magnetna rezonanca izvršena je bez zaključnog ugovora u toku 2023. godine najmanje u iznosu od 68.250 KM.

Konstatujemo da Zavod u 2023. godini nije pokrenuo postupak nabavke usluga radiološke dijagnostike – magnetna rezonanca, kako je predviđeno Planom. U vezi s tim, Upravni odbor Zavoda je donio Zaključak da se usluge magnetne rezonance obavljaju u PZ Altamedica – Beta d.o.o. Sarajevo pod istim uslovima Ugovora koji je istekao u novembru 2021. godine, dok se ne provede javna nabavka i zaključi novi ugovor, odnosno najduže do kraja 2023. godine. Navedeno je za posljedicu imalo nabavku ovih usluga bez provođenja procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama najmanje u iznosu od 68.250 KM. Također, nabavka laboratorijskih usluga najmanje u iznosu od 46.758 KM izvršena je iznad vrijednosti zaključenog ugovora sa dobavljačem, bez provedenog postupka javne nabavke.

Zakonom o javnim nabavkama (član 17) propisano je da postupak javne nabavke započinje ako je nabavka predviđena u planu nabavki, a u slučaju da nabavka nije predviđena planom, donosi se posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke, kojom se mijenja plan.

³³ „Sl. glasnik BiH“, br. 90/14, 20/15

Provedenom revizijom utvrđeno je da je Zavod proveo nabavke roba i usluga, putem direktnog sporazuma, u iznosu od najmanje 10.169 KM (nabavka računarske i telefonske opreme, i namještaja), koje nisu bile predviđene Planom niti su donesene posebne odluke o pokretanju postupka nabavke. Također, za pojedine postupke provedene putem direktnog sporazuma potpisani su ugovori koji se dijelom odnose na 2024. godinu za koju nije odobren finansijski plan, što znači da nisu osigurana finansijska sredstva za realizaciju dijela zaključenih ugovora. Nije prezentovano da je za provedene postupke javnih nabavki vršena prethodna provjera tržišta i sačinjena pisana zabilješka. Navedeno nije u skladu sa članom 14 a. Zakona o javnim nabavkama i članom 8. Pravilnika o javnim nabavkama Zavoda. Za provođenje postupka nabavke laboratorijskih usluga putem Aneksa II nije imenovana komisija za nabavku, te s tim u vezi nije sačinjen ni zapisnik o ocjeni ponuda, što nije u skladu sa članom 65. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *Plan javnih nabavki sačinjavati na način da obuhvati sve nabavke koje se planiraju provesti, kako bi se osiguralo ekonomično trošenje sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;*
- *provoditi istraživanje tržišta i sačinjavati pisanu zabilješku prije pokretanja postupaka javnih nabava, te nabavku roba i usluga vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;*
- *blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini za koju su finansijskim planom osigurana sredstva, te osigurati realizaciju nabavki u planiranim iznosima.*

8. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu dostavljen je na komentare 19. 7. 2024. godine u skladu sa članom 15. Zakona o reviziji institucija u FBiH. Zavod u ostavljenom roku od 15 dana nije dostavio komentar na Nacrt izvještaja.

Reviziju Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde obavio je revizorski tim u sastavu: Armen Skejić – vođa tima i Vildana Altumbabić – članica tima.

Vođa tima

Armen Skejić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
**OBRAZAC
GIB**
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

 Identifikacijski broj: 4 2 4 5 0 0 2 1 7 0 0 0 8
 šifra po kvalifikacionoj
 djelatnosti: 8 4 3 0

Nadležno ministarstvo: Ministarstvo finansija

Operativni broj:

Organizacijski broj:

**Potrošačka jedinica-glava: Zavod zdravstvenog osiguranja
BPK**

Funkcionalni kod: 0 7

Sjedište potrošačke jedinice: Goražde

 Fond: 0 1
 Pojedinačni
 obrasci: X
 Konsolidovani
 obrasci:

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA								
Period izvještavanja : od 01-JAN-2023 do 31-DEC-2023								
								KM
R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	24.742.647	25.289.776	21.892.455	547.129	102,2%

2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	24.684.833	25.257.268	21.876.548	572.435	102,3%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	0	0	0	0,0%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	0	0	0	0	0,0%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	0,0%
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,0%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	24.684.833	25.257.268	21.876.548	572.435	102,3%
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	24.684.833	25.257.268	21.876.548	572.435	102,3%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	0	0	0,0%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	0	0	0	0,0%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	0	0	0	0	0,0%
12	714100	Porez na imovinu	211	0	0	0	0	0,0%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	0	0	0	0,0%
14	716000	Porezi na dohodak	213	0	0	0	0	0,0%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	0	0	0	0	0,0%
16	719000	Ostali porezi	215	0	0	0	0	0,0%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+35)	216	56.814	32.508	15.907	-24.306	57,2%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	0	0	0	0	0,0%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	0	0	0	0	0,0%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	0	0	0	0	0,0%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,0%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,0%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,0%

24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,0%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,0%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	56.814	32.508	15.907	-24.306	57,2%
27	722100	Administrativne takse	226	0	0	0	0	
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,0%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	0	0	0	0	0,0%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	0	0	0	0	0,0%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	0	0	0	0	0,0%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	6.062	6.898	5.496	836	113,8%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	50.752	25.610	10.411	-25.142	50,5%
34	723000	Novčane kazne	233	0	0	0	0	0,0%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	0,0%
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	1.000	0	0	-1.000	0,0%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	0,0%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	1.000	0	0	-1.000	0,0%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	0,0%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	0	0	
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	0,0%
42	733100	Donacije	241	0	0	0	0	0,0%
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	24.340.757	23.231.514	20.804.059	-1.109.243	95,4%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	666.000	629.976	533.166	-36.024	94,6%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	581.000	573.377	460.717	-7.623	98,7%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	85.000	56.599	72.449	-28.401	66,6%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	61.200	60.205	49.247	-995	98,4%

48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	21.298.795	20.782.192	18.656.168	-516.603	97,6%
49	613100	Putni troškovi	248	11.000	5.701	5.751	-5.299	51,8%
50	613200	Izdaci za energiju	249	11.500	2.544	9.008	-8.956	22,1%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	25.500	18.762	17.100	-6.738	73,6%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	14.500	10.494	5.061	-4.006	72,4%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	0	0	0	0	0,0%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	0	0	0,0%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	15.000	4.199	2.113	-10.801	28,0%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	8.000	4.982	5.290	-3.018	62,3%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	21.213.295	20.735.510	18.611.845	-477.785	97,7%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	2.050.000	1.759.141	1.565.478	-290.859	85,8%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	200.000	121.640	268.226	-78.360	60,8%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	1.850.000	1.637.501	1.297.251	-212.499	88,5%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	0	0	0	0	0,0%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	0	0	0	0	0,0%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	261	0	0	0	0	0,0%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,0%
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	0,0%
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	0	0	0	0	0,0%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	0	0	0	0	0,0%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	0,0%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,0%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	0,0%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	0	0	0	0	0,0%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,0%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,0%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,0%

75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	0	0	0	0	0,0%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,0%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	0,0%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	0	0	0	0	0,0%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,0%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	264.762	0	0	-264.762	0,0%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	401.890	2.058.262	1.088.396	0	512,1%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	0,0%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	0,0%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	0	0	0,0%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,0%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,0%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	401.890	348.672	4.838	-53.218	86,8%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	0	0	0,0%
89	821200	Nabavka građevina	288	0	0	0	0	0,0%
90	821300	Nabavka opreme	289	52.000	14.340	4.838	-37.660	27,6%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,0%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	339.890	334.332	0	-5.558	98,4%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	10.000	0	0	-10.000	0,0%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	401.890	348.672	4.838	0	86,8%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	0	1.709.590	1.083.558	0	0,0%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295	0	0	0	0	0,0%
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,0%

98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,0%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,0%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	0,0%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,0%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,0%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,0%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,0%
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	80.000	0	0,0%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,0%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306	0	0	0	0	0,0%
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,0%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,0%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,0%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	80.000	0	0,0%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,0%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	-80.000	0	0,0%
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313	0	0	0	0	0,0%
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	0,0%
116	814000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	0,0%
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,0%

118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,0%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	0,0%
120	815000	Primici od dugoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,0%
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,0%
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,0%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,0%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	0	0	0	0	0,0%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	0,0%
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0,0%
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	0	0	0	0	0,0%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,0%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,0%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,0%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	0	0	0	0	0,0%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	0	1.709.590	1.003.558	0	0,0%
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	24.477.885	23.580.187	20.888.897	-897.698	96,3%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	0	0	0	0	0,0%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	0	0	0	0	0,0%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,0%
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	0,0%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,0%
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,0%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	0,0%

141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	0,0%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	0,0%
143	02	Odbrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	0,0%
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	0,0%
145	022	Civilna odbrana	344	0	0	0	0	0,0%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,0%
147	024	liR Odbrana	346	0	0	0	0	0,0%
148	025	Odbrana n. k.	347	0	0	0	0	0,0%
149	03	Javni red i sigurnost(150+.....+155)	348	0	0	0	0	0,0%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,0%
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	0	0	0	0	0,0%
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,0%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,0%
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,0%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,0%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	0	0	0	0	0,0%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	0	0	0	0	0,0%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,0%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,0%
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,0%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,0%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,0%
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,0%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	0,0%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	0	0	0	0,0%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,0%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,0%

169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	0,0%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,0%
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,0%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	0,0%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	0	0	0	0,0%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,0%
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	0,0%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	0	0	0	0	0,0%
177	064	Ulična rasvjeta	376	0	0	0	0	0,0%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,0%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	0,0%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	23.186.822	22.444.120	19.838.064	-742.702	96,8%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	6.187.604	5.839.473	5.162.490	-348.131	94,4%
182	072	Vanbolničke usluge	381	6.103.510	5.965.613	5.429.633	-137.897	97,7%
183	073	Bolničke usluge	382	10.616.014	10.362.282	9.043.138	-253.732	97,6%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	279.694	276.752	202.803	-2.942	98,9%
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,0%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	0,0%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	0	0	0	0,0%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	0	0	0	0	0,0%
189	082	Usluge kulture	388	0	0	0	0	0,0%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	0	0	0	0	0,0%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,0%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,0%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,0%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	0	0	0	0,0%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	0,0%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,0%

197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,0%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	0,0%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,0%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,0%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,0%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	0,0%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	1.291.063	1.136.067	1.050.833	-154.996	88,0%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	1.291.063	1.136.067	1.050.833	-154.996	88,0%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,0%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,0%
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	0,0%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,0%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,0%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,0%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,0%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	0	0	0	0	0,0%
		U <u> Goraždu </u> Certificirani računovođa _____						
					Rukovodilac			
		Dana <u> 26.02.2024.godine </u> Broj dozvole: _____			M.P.			

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

MINISTARSTVO FINANSIJA
Nadležno ministarstvo

Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde
Potrošačka jedinica - glava

Goražde
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4245002170008

Identifikacioni broj

84.30

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

000

Organizacioni broj

000

Operativni broj

07

Funkcionalni kod

01

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	5.554.896	3.771.090	147,30
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	5.404.864	3.421.794	157,95
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	150.032	349.296	42,95
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009			
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	577.125	263.792	218,78
12	011000	Stalna sredstva	011	1.071.485	722.813	148,24
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	494.360	459.021	107,70
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	577.125	263.792	218,78
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	6.132.021	4.034.882	151,98

* 1 0 5 1 7 8 0 7 3 2 2 9 9 4 *

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 10517807322994

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	1.199.803	1.125.587	106,59
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	1.040.238	1.070.616	97,16
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	9.674	1.632	592,77
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	149.891	53.339	281,02
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	4.932.218	2.909.295	169,53
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	577.125	263.792	218,78
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	4.355.093	2.645.503	164,62
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	6.132.021	4.034.882	151,98

Goražde, 26.02.2024.
Mjesto i datum

PAŠIĆ (ISMET) HALID
Certifikovani računovođa

SALEM HALILOVIĆ
Rukovodilac

2111/5
Broj dozvole

M.P.

061/217-393
Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

MINISTARSTVO FINANSIJA
Nadležno ministarstvo

Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde
Potrošačka jedinica - glava

Goražde
Sjedište potrošačke jedinice

4245002170008 *
Identifikacioni broj
84.30
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
000
Organizacioni broj
000
Operativni broj
07
Funkcionalni kod
01
Fond
Pojedinačni obrasci:
Konsolidovani obrasci:

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	25.489.040
2	710000	Prihodi od poreza	451	25.456.532
3	720000	Neporezni prihodi	452	32.508
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	
5	740000	Kapitalni transferi	454	
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Finansiranje (10+11+12)	458	
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	25.489.040
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	23.157.298
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	629.976
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	60.205
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	20.707.976
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	1.759.141
20	615000	Kapitalni transferi	468	
21	616000	Izdaci za kamate	469	
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	348.672
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	348.672
24		Finansiranje (25+26)	472	
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	23.505.970
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	1.983.070
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	3.421.794
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	5.404.864

Goražde, 26.02.2024.
Mjesto i datum

PAŠIĆ (ISMET) HALID
Certifikovani računovođa

SALEM HALILOVIĆ
Rukovodilac

2111/5
Broj licence

M.P.

061/217-393
Kontakt

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Bosansko-podrinjski kanton Goražde
ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Bosnian-Podrinje Canton Gorazde
INSTITUTE FOR HEALTH INSURANCE OF
BOSNIAN-PODRINJE CANTON GORAZDE

Datum: 26.08.2024.godine

Broj: 01-11-9-489-3/24

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde** za 2023. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.

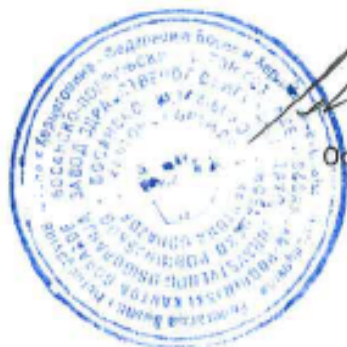
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Zavoda zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde** i koje je pokrenuo **Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Zavodu zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog kantona Goražde** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Odgovorno lice